

CULTURA POPORULUI

Luminează-te și
vei fi! — Voeste
și vei putea!

Prim-redactor: **CONST. CEMAN-RACOVITĂ** REDACȚIA: CALEA DOROBANȚILOR NO. 10. TELEFON NO. 15-75. Cluj, Duminecă, 10 Febr. 1924. ADMINISTRAȚIA: CALEA DOROBANȚILOR 10. TELEFON NO. 15-32. ANUL IV. NRUL 46. APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ.

Cartea românească peste Ocean

Am înaintea mea o carte. Cu mulțămire în ințelesurile ei, și cu privire-mi o înălțare întru o dragoste nemărginită. Nu mă îndur să ridic ochii de pe slove, de pe isvoarele din ea. Fiecare gând țâșnit în țipatul nemuritor, în un înțeles deosebit în sufletul meu. Gândurile din această carte nu se par că se aseamănă cu rândurile cari după ce au cointădat mări și țări, se întorc înapoi la cubulele lor, la cubulele lor sărute de lumina primăverii. Sub această vălășă simt ca mă împartășesc cu bucuria pe care de mult nu am mai avut-o.

In o lume — în lumea nouă — s'a aprins o faclă și pentru neamul meu. Țăranii duși deparia, rebuți de munca fabricilor, păstrând în inimile lor fărâșelul unui colț de livadă, o amintire de la plug, o lacrimă de desepărare din pragul casei alinate de merii înfloriți, acești țărani au de acum înainte un razim sufletos.

Ei, acolo, pe pământul tuturor drepturilor mari — dar mai cu seamă a muncii grele — nu vor mai fi numai brațe vânjoase și piepturi sănătoase în fața cuptoarelor dopoartoare, ci vor împământăni și cultura nașunii din care se trag.

Ei vor avea cugetul împăcat că fili lor nu vor mai împărțasi truda cea de pe urmă, cea mai istovitoare de prin uzini. Umerii acestor fi nu vor fi încovăiați de poveri de fier și de carbuni, ca și ai părinților, — ci școala patriei noi îi va duce pe alte cărări mai ușoare ale existenței. Dar școala schimbă sufletul; cartea altuia te înșiră pe câtă vreme nu ai alături și pe a ta.

Factorii importanți în cultura poporului dela țară

Al doilea factor important în comună este școala și învățatul. Școala este mijlocul de a pune în străună legătură copilul, ca individ ce se formează, cu neamul său și de a-l face destoinic să se bucure de bunurile civilizată. Întreaga disciplină a școlii are în vedere un scop etc. Fiecare copil ce trece prin școală, trece prin o educație destinată a-l deprinde cu stăpânirea de sine și cu supunerea la ordinea socială. Fiecare popor însă își are metoda lui proprie de a introduce tinerimea în civilizație, și în această familie trebuie să și aibă și ea rolul ei principal. Școala vine numai în ajutorul familiei, vinându-se a găsi mijloacele, ca să se dobândească, păstreze și progrizeze știința și celelalte bunuri ale culturii. Și atata e de ajuns!

Recunoașterea lui-se de toți că influența școlii asupra moravurilor populului este foarte mare, ceea ce a creată cum trebuie se fie învățatul, atât în școală cât și în societate, spre a merge, frumosul nume de educator al poporului! Formarea învățătorilor este o înaltă problemă socială pentru națiunile ce aspiră la civilizație. Dacă îngrădirea școlii pentru bune școlare normale care să dea nu șarvni, ci învățători culți. Școlul culturii învățătorului este subordonat culturii generale a omenirii. Acest scop este inițiativa personală în serviciul adevărului, binelui și al frumosului. Viața activă și conștientă lucrează ca omul să nu rămână pasiv și indiferent, să nu se desconsideră, să nu se nimicească de bună voie; ea cere ca omul să năzduască la înălțarea sa prin muncă și stăruință; ea hotărăște ca omul să caute în sine însuși motivul și impulsul acțiunii și năzuinței sale, adică ea fixează principul liberei determinări de sine, fixează principul libertății.

Cuprinsul obiectiv al vieții ne arată respectul adevărului. Ceea ce se scoțeste ca adevăr, frumos și bun nu se poate hotărî în mod absolut pentru toate timpurile, câte ceva se mai schimbă cu vremea; altceva este pentru tinerime, cel puțin în parte, altceva este pentru bătrâni. Nu există pentru om un adevăr, care să nu fie variabil, într-o privitynă oarecare, căci adevărul este un produs al omenirii, un produs personal și al trebuințelor omului; omul trebuie să se supună dar convingerii sale personale despre ce e drept și bun. Convingerea despre ce ar putea să fie bun și drept se poate schimba și se schimbă îndeobște în fiecare om ce progesează; însă să nu se schimbe cugetul de a dori și voi ceea ce odată s'a recunoscut de toți ca adevăr, bun și drept. Acest principiu este un progres etern al omenirii. De a fi om, în adevăratul înțeles al cuvântului, înseamnă de a fi totdeauna gata pentru scopuri naționale.

Reflexiunile făcute, privese întreaga omenire, asadar și pe învățătorii tinerimii, cari trebuie a fi și învățătorii și educatorii poporului. Pentru învățator datoria spre inițiativa de acțiune are o importanță deosebită, căci învățătorul voieste să câștige în partea sa pe alți pentru viața cea bună; el voieste să facă pe alții să năzduască la adevăr, la bun și la fru-

ORHEIUL

Orașul are două biserici ortodoxe, una lipovenească, una armenescă, un rabinat și mai multe case de rugăcini evrești.

Catedrala orașului cu hramul Sf. Dumitru, zisă și „sabar“ (ceci aci se aduna norodul odioară cu să audă poruncile domnești), a fost zidită de către Vasile Lupu, Domnul Moldovei, între anul 1636—1652. Deasupra ușii de intrare s'a păstrat până acum următoarea inscripție cu slove slavone: „Cu voia Tatălui, ajutorul Fiului și săvârșirea Sf. Duh, am început a zidi această biserică în hramul Sfântului slav și mare martir Dimitrie, făcătorul de minuni, Io Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn al Moldovei și Domnița lui Teodosia și fiul lor Ioan Vasilie Voevod“. Anul de pe inscripție este șters de desăvârșire.

Nakke și Zasaliuk, scriitorii ruși, neștiind despre existența inscripției, au crezut că biserică ar fi înălțată de Ștefan cel Mare și tot așa au arătat în operele lor.

Biserica nu prezintă ceva deosebit în arhitectura sa, dar înăuntru e ornată cu multe icoane bizantine și între cele sfinte se remarcă o cruce de lemn foarte veche. Tradiția spune că pe vremea Țătarilor, pe când strămoșii noștri se inchideau de teamă în biserică, această cruce le-a fost purtătoare de noroc, și deși străpunsă și înțepată de sulții tătărăși și-a căpatat stralucirea prin puterea divină.

Se mai spune că a stat ascunsă în podul bisericii până în 1848, când fiind scoasă din pod, a fost așezată în loc de cinste într'un sicriu cu geamuri.

Acum vre-o câteva decenii elementul armenesc era bine reprezentat în acest oraș, dar a dispărut treptat, deoarece a căpatat tulburări de noblete sau domenii din partea țărilor. Proprietarii se înconjură de oamezii de încredere de aceeași origină, pe care li lăsară în locurile lor ca arendași, iar ei năpădiți spre marile centre ale Rusiei. De pildă: familiile Maank-Bey, Olimonor, Bogdasarov, Oganiamiz, Birar și alții.

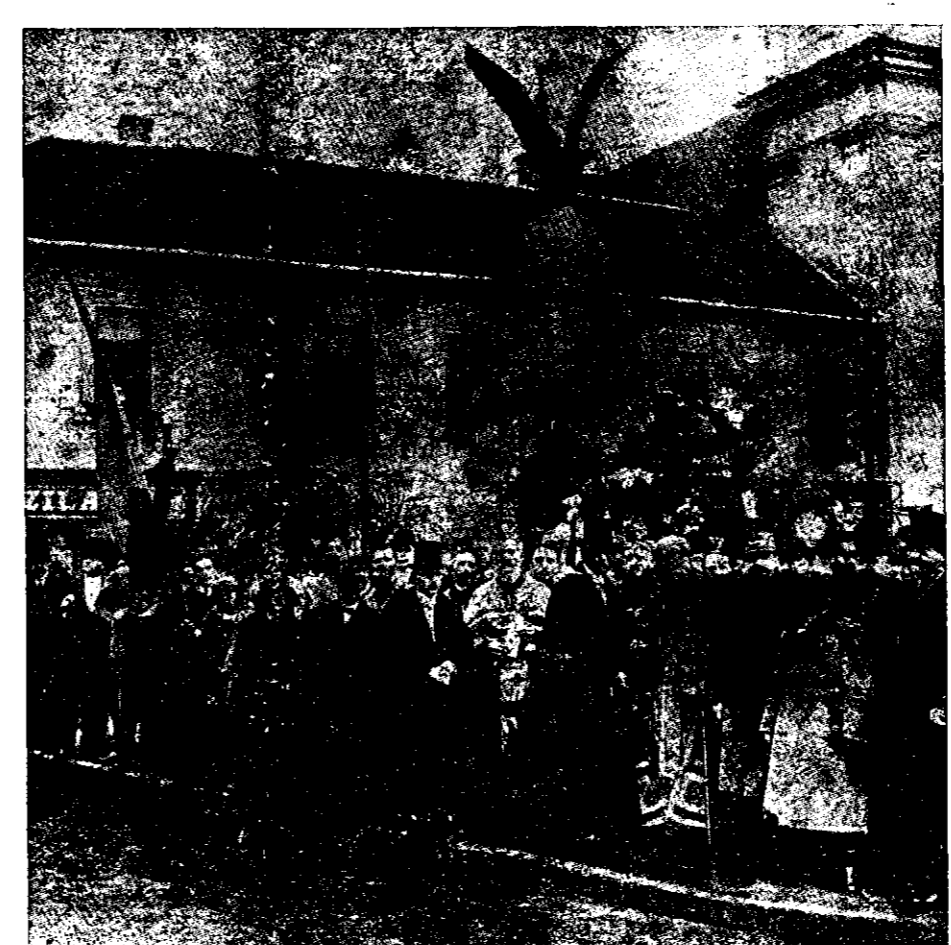
Azi a rămas în Orhei, ca o simplă amintire, o biserică armenescă lipsită de credincioși și fără preot; și un cimitir care judecăndu-l după mormintele diferitelor familii, adevărate că odinioară, nu de mult — armenii reprezentau aristocrația orașului. Și fiind vorba de cimitir, cel ebraic are pietre pe morminte, mai nouă, în nici un caz trecând peste anul 1850. Cea mai veche e a lui Șabja Aranovitz, 1783—1826; iar în cimitirul creștin o găsim pe aceea a lui Druțu Bazu, 1778—1857, care ca și Șabja a fost urșit să trăiască sub două obăduri.

În orașul Orhei, pe o suprafață de 1397 ha, locuiește azi o populație de 20 mii de locuitori, din care vre-o 12 mii sunt evrei, vre-o 5 mii români, iar restul lipoveni, poloni, țigani și alții. Trebuie să adăugăm provizoriu încă vre-o opt mii, cea flotantă, formată din refugiați, din care vor rămâne toți acești și-au adreșat la vreme acte ca au locuit odată în Basarabia, ori ca au neamuri aici.

Când am venit la Orhei (1919 Aprilie) o singură familie cunoștea pe Eminescu, citit în nemțeste, traducere de profesorul Schreff. Cartea fusese adusa de un fost furier, Musudis, dela aprovizionarea div. IV. Eu am adus broșura lui Al. Șușu, în care se află câteva talmăcirii ale genialului nostru pesimist în franțuzeste. Un prieten, profesorul Manduș, bucovinean de fel, ducând-o la cele 2 licee ce se află aci a dat-o și-a copizez cursul superior versurile pe două coloane. Puțini elevi aușeria de Antih Cantemir, Al. Hajuș, Ierascu, Milescu și Cărnul, Petre, Movilă, Berendei Cieskyns, etc. — dați în antologice ruse ca „gospodarii basarabeni“ — nu moldoveni. Din cantece se știa: „Călugărul“, „Vezi rândunelele se duc“ și „Steluța“. Nimeni nu cunoștea autori; în schimb Puskin, Lermontov, Tolstoi, Cehov, Kuprin, Dostoievsky, Andreev, Goncoarov, Arțabashi, Gorki, Korolenko, toată efortesența literaturii ruse era savurată cu sete de basarabeni știutori de carte; revistele literare și bibliotecile de popularizare revărsau aci pentru propagandă cu subvenția statului, un potop de slovă scrisă. Kișinău, soșoit ca un centru al rusismului era vizitat de celebrități ale genului slav Glinka, Văleva, Baranov, Lizenko, etc. Avocați mari precum era Plevaks sau Karapevsky nu se scooteau umiliți să pledeze în capitala Basarabiei.

Din erarhia judecătorească numai „miravoi“ (judecator de pace) și „zemski năcealnici“ (un fel de subprefecti cu puțin mai mari) au rămas cu un urât renume. Ei făceau dreptatea după mărimea pudarelor („darurilor“), lucrul de altfel admis și încurajat de codul lui Andronache Donici, (Cap II). „Judecătorul să nu primească peșche: decât un puștin lucru care este spre mâncare sau spre băutură“. CESAR TITUS STOKA.

Monumentul „Ostașului român“ din Târgu-Mureș

În piața principală a acestui oraș, s'a ridicat un măreț monument. El glorifică vitejia soldatului român în războiul pentru întregirea neamului.

Inițiativa acestui simbol, care va străjui printru vremuri, ca o mărturie și pildă generațiilor viitoare, se datorește dragostei cu care românii din Târgu-Mureș și județul Mureș-Turda, s'au grăbit să contribuie cu obolul lor. Și în vremea scurtă de gaze, luni, ca semn de recunoștință, s'a strâns suta de una sută mii de lei.

Inițiativa acestui act patriotic a luat-o d-l I. Dandeu, în 31 Decembrie 1922, la numărul sa ca primar al orașului. Și mereu în acțiunea d-sale a fost sprijinit de munca neobosită a d-lui general Șerbesciu, ofițer român. La sfârșitul d-lui general Șerbesciu, în calitate de președinte al comitetului pentru ridicarea monumentului, în o cuvântare înșulețită, predă monumentul primarului.

A urmat după aceasta defilarea țăranilor, a școalelor, a coralului oțelilor, Liceul Militar și trupelii din garnizoană. Apoi tot cortegiul și se impliniseră cincinile dela Unirea Ardealului cu patria-mamă. Mii de țărani și cărtorii din cuprinsul Secuimii și mai de departe, au ținut să cipe parte la această sărbătoare prin care se aducea prinos de admirație, anonimilor ostași, cari prio țărutul și moartea lor, au înviat neamul românesc.

Mulțumită d-lui general Șerbesciu,

BRAȘOVUL PRIVIT ÎN GENERAL

Puterea incalculabilă ne-a odrăslit-o, natura pământului acestuia binecuvântată de Dumnezeu; este fundamental progresului industriei noastre și a tuturor factorilor principali de viață națională. În Ardeal după cum se știe, stăm pe o treaptă mai înaltă în ce privește industria, ca celelalte provincii românești și aceasta mălămită unor împrejurări incidentale de ordin politic, mai mult. Orașele în majoritate au fost foarte industrializate, foarte economizate și tendințe puternice de progres. Nici Brașovul nu a scăpat din acest curent binefăcător și și-a avut un rol al său aparte în privința aceasta. Cum a intervenit odată cu dezvoltarea industriei descoperirea și excelenta aplicare a gazului metan, la început într'o măsură mai mărginită, s-a început o luptă între Electricitate în toilul său de excelență și gazul metan. Marii industriași s'au împărțit în două tabere, unii cari dorau mai mult mărirea unor fructificări al pasamentelor în bani și alții menținerea la urecare progresivă în natură. Câmpii de gaz metan întinse cu marile perimetre de un debit de circa 741,000,000 m. c. pe an mârît cu un procent capacitativ scosotit la 148,263,000 m. c. an cu an; ajunge să pui în mișcare toată industria țării, din care 5,000,000 m. c. ar îndestula suficient. C. F. R. și cel puțin 45% din producție s-ar putea exporta.

Principiile generale după cum lasă să se întrevadă industriași mari și fabricanții din Brașov sunt aplicati analog în mod asemenea, ce privește concurența între metan și electricitate.

Valorificarea definitivă a gazului însă necesită capitaluri enorme pentru exploatarea lui și atunci suntem nevoiți a rămânea de ocamdată, până la alte vremi mai prielnice pe lângă electricitate. Bine ar fi ca și Societatea sasească din Brașov „Lufigas“ să renunțe la proiectele ce ni le mai desenaază pentru viitor, căci destul a crosipit acest oraș cu luminatul. Sunt societăți cari bucoeris s'ar oferi să ne-adauc electricitate a cărei consecințe sunt imens de binefăcătoare, din toate punctele de vedere. Împrejurimea ne-a lănat înăune. Așa e unde oșitului comunal este dezinteresat și dornic de a fi o chează opiniei publice.

Semelele îmbucurătoare de însă-nătoșire a păturilor sociale se vădese tot mai aprins și românii din Schei, au înțeles cum trebuie să crească generația viitoare.

Începând din școală, opera de regenerare morală a fost dusă parerai cu educațiunea sănătoasă de care se simțea mai mult nevoie, după potolirea valorilor războiului. Suțoiși de raze noi, copiii au așteptat învătășii la glasul de chemare al apostolilor. Tinerii din licee și universități duc steagul culturii românești luptând mereu cu piedici de tot felul.

„Societatea studenților din țara Bărssei“, sub conducerea unui comitet destoinic și priceput lucrează din răspuneri atât în jud. Brașov, cât și la împrejurimii. De Crăciun au aranjat mai multe serbări culturale-naționale, dintre cari cele mai reușite au fost cele din Zărnești, Râșnov și S. Ghiorghis. Astăzi mulțimii acestor tineri mai toate sațele își au casele lor de cetire, înzestrate cu biblioteci alese și îngrijite.

De curând a luat ființă o nouă societate pentru litera ură, sport și educațiune, numită: „Tineretea“, filiala societății „Tineretea“ al cărei președinte e dl. Batzaria. Până în timpul de față activitatea societății e mai modestă dar nădăjduim că față de programul ce și l-a impus va fi la înălțimea chemării sale. Se aude totuși că are un cor buniceț și o trupă teatrală, care va juca pe scena teatrală din Brașov. Președintele Soc. este dl. Seldov, secretar dl. Rădulescu și casier d. Atanasie.

„Reuniunea Femeilor Române“ are în vedere ajutorarea sârăcimii din Brașov. Președintă a fost aleasă din nou dna Baiulescu, sub a cărei conducere societatea a făcut progrese mari.

Meseriași din Schei asemenea sau organizați în două societăți: „Lumina“ și „Avram Iancu“ având aceleași scopuri: ridicarea meserie-

DATORII UITATE

Dintre toate sărbătorile, cea mai așteptată de copii este Nașterea Domnului.

E prilejul așteptat mult și de părinți, ca prii darurile pe care le pregătesc din vreme, să aducă acei bucurii nemărginită între copii, și este sărbătoarea care rămâne înălțată în mîștile și inimile acestora multă vreme.

Am văzut cum au sărbătorit aceste zile sfinte copiii noștri ai tuturor, pe care i-am uitat cu toții: orfanii din război. Pentru ei sărbătorile, pe care abia le-am trecut, n'au fost un rreleț de bucurie, ci de întristare mai de grabă. Se vor gândi mulți poate, la citirea acestor rânduri, că n'au avut ce mânca, cu ce se îmbrăca, și n'au primit și ei tradiționalele daruri. Din punctul acesta de vedere n'au avut de ce se plânge, pentru că Statul nu-i uită, chiar de i-am uitat noi toți. Durerea lor era alta.

Mai toți sunt mărioși, așa în cât fiecare din ei își aduce aminte că în aceste zile de sărbătoare era, altă dată, lângă părinți, înconjurat de dragostea și atenția tuturor rudelor și prietenilor. Orice dar, pe care-l căpăta acum, le dă prilejul să se gândească la părinți, din mînile cărora li căpătău altădată, de aceea ziceam că sărbătorile sunt, pentru cei mai mulți dintre ei, zile de durere nu de bucurie.

Am văzut cum s'a serbat „Popul de Crăciun“ la orfanatele din Cluj, centrul cu mulți oameni cu dare de mână. Deși se anunțaseră la vreme zua și ora, la care vor fi serbările, la orfanate, totuși n'am văzut pe nimeni luând parte, afară de aceeași personal al orfanatelor, pe care copiii li văd în toată ziua și de prezidența Regională Cluj. Al cineva, din acest oraș, de aproape 100 de mii de locuitori, nimeni.

Darurile, tot atât de modeste ca și pretențiile lor, i-au bucurat pe copii, dar totuși le vedeai o urmă de tristețe pe față; ei își dădeau seama că nu numai darurile cuprind toată mărgea serbărilor, ci totmai ceea ce le lipsea lor: iubirea părintească.

Ceea ce e mai dureros e faptul că aci în Cluj este un Spital al acestor orfani din război, pe care-l știe multă lume, dar al cărui prag nu l-a călcat nimeni de un an, de când e înfîmțat și nici de data aceasta, afară de cei înșărcinați cu îngrijirea bolnavilor.

Românul e milos din fire, el nu scapă nici o împrejurare de a veni în ajutorul aproapelui și să aline durerea semenului său. Din acest sentiment de dragoste și miă pentru aproape, au luat naștere, în trecut, mai toate spitalele țării, iar azi nu mai vezi nu ridicând spitale, ci nici cel puțin venind cineva să le spanie o lucră bună, celor în suferință. Acest lucru ne întărează și mai mult, cănd e vorba de orfani din război, de grija cărora trebuie să purtăm cu toții, nu numai statul.

Serisori din Youngstown, Ohio [America]

Americanii au oprit vânăzarea bău-turilor spirituase, dar, se pare, că această lege bună nu ar da rezultatele dorite. În anul 1923 au murit otrăviți de băutura 2467 înși, mai ales în statele Pennsylvania, New-York, Massachusetts și Illinois. Fabricanții și vânzătorii acestor băuturi otrăvitoare se sporesc ca ciupercile; ei pun în băuturi fel de fel de lucruri otrăvitoare pentru ca marfa să fie bine plătită. Au ajuns până acolo, că amestecă în băuturi și alcool de lemn, care e foarte nesănătos. Cei doritori de asemenea băuturi prea puțin își dau sama ce beau, numai să și frigă gâtul. Acum câteva luni un român din orașul Detroit, fabricand și vânzând băuturi fabricate pe de-acumulus a văzut că luna, care duce de la dânsul băutura nu pățește nimic și a început să bea și dânsul. În scurt timp însă a fost dus la un spital, dar prea târziu, căci și-a perdut vederea. Câți nu au căzut jertfa acestor băuturi otrăvitoare! Câți slujbași ai statului nu au fost ucși pentru că și-au făcut datoria! Gazetele noastre din țară scriu, că și în România se vor opri băuturile. Bine ar fi! Pentru poporul nostru ar fi un îndoiț câștig, sufleteș și trupesc!

În orașul Youngstown, Ohio care are numai 163,000 locuitori, 27 de persoane și-au perdut viața, fiind călcaute de automobile, ce alegă în dreapta și în stînga cu o înălță de 35—40 kilometri pe ceas; 577 au fost răniți, o mulțime din aceștia au fost răniți grav și vor suferi viața întreagă.

Crăciunul, pentru noi românii americani nu e Crăciunul cel de-acasă, de care ne aducem cu drag amintire. Aici suntem în o țară cu alte obiceiuri și cu alte sărbători. Mulți români sunt, cari pe ziua de Crăciun sunt siliți să și lase pe ai săi acasă și să meargă la lucru! Dacă nu merg, sunt trimși acasă, rămânând pe drumuri. În ziua de Crăciun, românul din America se gândește la patria lui iubită și nu are alt dor, decât să se poată întorace în România. Lucrând în fabrică, se gândește la cozințele de altă dată și la ceasul sfânt, când în mijlocul familiei sale va putea să prăznuiască adevăratul Crăciun românesc.

IOAN H. BRENCIU.

M. T. ROMAN.

PENTRU SĂTENI

RAVAȘE DELA SATE

Din Stoenești (jud. Vâlcea)

Duminea în 27 Ianuarie a. e., învățătorii cereului „Smeară” au ținut conferința lunară în comună Stoenești. În ședința intimă care a fost în sala școlii, dela 9 la 12 dimineața, dl. inv. Popescu Dobrieni, a făcut o lecție de naratiune, cu elevi cl. IV-a și V-a. Dl. învățator Antoniu Dobrieni a vorbit despre metoda gramaticii, iar d. învățator Marinescu Pașai din com. Stoenești a vorbit despre școala educativă.

După masă la ora două s'a ținut ședința publică. Sa cântat cântece destul de plăcute și s'a spus poezii. Au vorbit apoi învățătorii Marinescu Pașai despre rolul femeii, atât ca soție, cât și ca mamă, arătând diferența destul de mare, între gospodăria femeii care știe carte și aceea care nu știe, iar d. învățator Oprețiu Buneiștii a vorbit despre ajutorarea aproapelui. **D. DĂGAROIU.**

Din Cenadul-Mare (Bacău)

În ziua de Duminică 27 Ianuarie, s'a ținut o șezătoare culturală și artistică la care a venit nu numai săteni din Cenadul-Mare, ci și alții din satele vecine, în număr de aproape douăzeci.

Preotul George Ionescu, a vorbit despre „muncă” sfătuiră pe tineri că numai prin muncă încredințată putem fi de un adevărat folos patriei întregii și vom câștiga loc de cinste priute țării din lume. A mai vorbit preotul V. Deciu despre „poezia populară” și învățator Bozian despre istoricul comunei „Cenadul-Mare”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Au luat parte și mai mulți țărani, fruntași din sat. S'au ținut mai multe cuvântări și sfaturi pentru întărirea acestor așezăminte culturale și de bine obște.

— Locuitorul Nichifor Haria, plecând în ajunul prului nou în sat, a rămas așa ca obștii în fața școlii. În lipsa lui de peșă a venit un frate al său care era cam nebulă, a ucis soția lui Haria și trei copilași, cu un mâr de despicat lemnele.

— Tot în această zi a început din viață harnicul agent fiscal Vlădimir Harbuz, lăsând soția văduvă cu un copil.

Din Neorich (jud. Sibiu)

În seara de Sf. Vasile, în urma stăruinții și sub conducerea d-lui Simion Dragoman, învățator și d-soara Eleonora Drobotea, s'a dat în satul nostru, o frumoasă serbare teatrală de către elevii școlii primare.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

Organizarea la sate și pătrunderea la orașe

Se cuvine să zicem întotdeauna: Frați suntem, uniți suntem, trebuie să ne înțelegem.

Dar atât încă nu-i de ajuns. Ca să ne păstrăm țara, ea să ne înțărăm neamul, înțelegem odată trebuie să muncim, trebuie să producem cu mîntea și cu brațele de o potrivă.

Munca însă este de multe feluri ca și rugăciunea. Dacă și una și alta o îndeplinim numai de mîntuială, numai pentru ochii lumii, și nimic nu ne-am ales. Ca și rugăciunea așa și munca: Numai ce-a izvorit din sufletul plin de credință, numai cea făcută cu tot dinadinsul și cu credința în izbândă ne va fi de folos.

Dar vedeți că din vremi bătrâne moșii și strămoșii noștri nu s'au gândit să-și facă fiecare în ograda lui câte o bisericuță ori în casa lui câte un altar, să se roage.

S'au pus dragostea și truda la olaltă și au zidit câte o biserică în care tot satul să-și poată înălța rugăciunile sub oblăduirea unui preot, slujitor al Altarului Domnului. Așa și cu munca.

Mai ales în vremile de azi unul câte unul nu-i putem ridica altare în case singurate. Bisericile credinței sunt înlocuite în muncă prin organizații anume eladite și care se numesc: Societăți, sindicate, cooperative, întovășiri, și altele.

În aceste organizații ducem cu toții munca noastră individuală, (a fiecăru în parte) și ea muncă intelectuală, fie materială pentru ea să asigurăm propagarea și învingerea de partea noastră în împlinirea războiului economic și social, ce se duce azi în toată lumea.

Război, da, și încă mare și cumplit s'a pornit din ceasul din care au amuțit gurile de tun și jlețul mitralierelor. Și deși în acest război nu curge sângele trupurilor rănite, curgo vlagă și roada muncii în folosul celor tari prin organizație.

Când așteptăm și pretindem ca în statul nostru, oștirile de cetățeni, producătorii direcți sau indirecți, să fie rănduite și duse la izbândă, trebuie să ne dăm silința ca unitățile de luptă, care sunt organizațiile economice din inițiativa particulară, să fie puternice, bine instruite și mai ales în stăpânirea tuturor elementelor de producție.

Până să ajungem la amănuntele din viața organizațiilor economice și sociale — ni s'a cere să judecăm în mare lucrurile — așa cum ni le dă situația de după războiul cu armele, dar mai ales în urma întregirii neamului.

Altul e vechul, alte sunt împrejurările, alții oamenii și alte aspirațiile, ce trebuie să le avem.

Până la război ducem, mai ales în melegeurile nouilor teritorii o luptă de conservare, o luptă pentru a ne păstra comorile naționale lăstate moștenire de moși-strămoși, cu gândul intraripat în pălpitul foelului din vetrele cu povești sau în cântecele leginat al doinelor — ea odată și odată să-le punem la adăpostul statului național.

După unire Statul suntem noi și noi suntem Statul național — cu toate comorile adunate la olaltă dela toți și pentru toți frații.

Acum nu ne mai rămâne decât să ne așterem pe lucr — ca să hărăzim urmașilor noștri un stat puternic, furt din mințile luminate, din sufletele mari și din jertfele eroilor căzuți — dar nu morți — căci cum zice poetul Zaharie Bărsan: — „Nu-s morți, cei ce căzută pe câmpul de onoare” „S'au dus numai pe drumul aprins de ideal”.

Acum trebuie să construim căi granițele naționale le-am întregit și apărarea lor e în buna pază a armatei naționale. Înăuntrul acestor granițe munca productivă, trebuie să și formeze unitățile organizate.

Ni se impune dar: organizarea factorilor de producție la sate și pătrunderea economică în orașe.

În slujba acestor probleme este și serisul acesta și cel ce va urma și prin această gazetă.

VASILE C. OSVADĂ

Poezii populare

Foaie verde trei masline,
Arde inimioara'n mine
După cel ce nu mai vine.
Inimioara'n mine-i arsa,
După cel ce-i dus de-acasă;
Inimioara'n mine-i serum,
După cel ce-i dus la drum!
O, săracă inimioara,
Mult mai arzi în foc și pară,
După badea dus în țară;
Mult mai arzi ce un tăciune,
După badea dus în lume!

Foaie verde trei sulfine,
Arde inimioara'n mine,
Arde și nu mi-se stinge
Și n're gură să strige;
Arde, nu se potolește,
Nimănu nu se jlește,
Cu urătul greu trastește,
Că-i urât posomorât,
Care te bagă n' pământ!

Foaie verde lemn de spine,
Nu mi-i mândra lângă mine,
Și mi-o lîne un mare căne
Și cănel-e moacănes,
Nu mă lasă să-i vorbesc.

Căuse de G. I. DOBRESOI
din com. Soarfa (jud. Gorj)

ISTORIA ROMÂNILOR

ȘTEFAN-CEL-MARE

„O bărbat triumfător și victorios, care cu glorie a triumfat asupra tuturor Doritorilor vecini; om fericit, care toate darurile norocului le avea în plin; și ceace natura dă altora numai în parte, unora înțelepciune cu viclenie, unora virtuți eroice și dreptate, cea mai aleasă din toate virtuțile, iar altora biruință asupra vrăjmașilor, acestuia ea toate le-a hărăzit și i-le-a dat, ca să strălucască întru toate”. I r alt cronicar polon, Martin Kromer, zice: „Fost-a bărbat, Martin Kromer, zice: „Fost-a bărbat, pentru înțelepciunea și icsușia lui în ale războiului și pentru fațete lui războinic cu noroc săvârșite. În vici vrednic este să se pomenească”.

Numai cronicarii unguri, mici la suflet și trufași, ca și neamul lor, au căutat să ascundă în fața la ai lor mărimea lui Ștefan Încercând să-l prezinte ca pe o slugă a regelui Ungariei și atribuind acestuia faptele mărețe săvârșite de Domnul nostru.

La douăzecișezecizeci de ani după moartea lui și-au adus aminte arhidandritul Varolomeiu Măscăreanu de ctoralul mănăstirii Putna, de Ștefan-Vodă fiind la 2 lujie, aniversarea morții acestuia, o cuvântare frumoasă, care ni s'a păstrat.

Monumental neperitor al lui Ștefan s'a păstrat însă mai viu în sufletul poporului român, că și acum poveștele țărânel moldovean, în lungile sări de iarnă, întămplări când vitejești, când hazlii din viața Domnului, mare și sfânt, în numerele viitoare vom da mai multe din aceste întâmplări, atât cele culese de cronicarul Niculcea, cât și unele culese de parintele S. Fl. Marian. Căci Ștefan nu a fost numai al Românilor, moldovei, ci al întreg neamului românesc și ceace se povestește în Moldova despre el, trebuie să se știe și în Transilvania, Muntenia și pretulindeni unde răsună limba noastră românească. **VICTOR LAZAR.**

„O bărbat triumfător și victorios, care cu glorie a triumfat asupra tuturor Doritorilor vecini; om fericit, care toate darurile norocului le avea în plin; și ceace natura dă altora numai în parte, unora înțelepciune cu viclenie, unora virtuți eroice și dreptate, cea mai aleasă din toate virtuțile, iar altora biruință asupra vrăjmașilor, acestuia ea toate le-a hărăzit și i-le-a dat, ca să strălucască întru toate”. I r alt cronicar polon, Martin Kromer, zice: „Fost-a bărbat, Martin Kromer, zice: „Fost-a bărbat, pentru înțelepciunea și icsușia lui în ale războiului și pentru fațete lui războinic cu noroc săvârșite. În vici vrednic este să se pomenească”.

Numai cronicarii unguri, mici la suflet și trufași, ca și neamul lor, au căutat să ascundă în fața la ai lor mărimea lui Ștefan Încercând să-l prezinte ca pe o slugă a regelui Ungariei și atribuind acestuia faptele mărețe săvârșite de Domnul nostru.

La douăzecișezecizeci de ani după moartea lui și-au adus aminte arhidandritul Varolomeiu Măscăreanu de ctoralul mănăstirii Putna, de Ștefan-Vodă fiind la 2 lujie, aniversarea morții acestuia, o cuvântare frumoasă, care ni s'a păstrat.

Monumental neperitor al lui Ștefan s'a păstrat însă mai viu în sufletul poporului român, că și acum poveștele țărânel moldovean, în lungile sări de iarnă, întămplări când vitejești, când hazlii din viața Domnului, mare și sfânt, în numerele viitoare vom da mai multe din aceste întâmplări, atât cele culese de cronicarul Niculcea, cât și unele culese de parintele S. Fl. Marian. Căci Ștefan nu a fost numai al Românilor, moldovei, ci al întreg neamului românesc și ceace se povestește în Moldova despre el, trebuie să se știe și în Transilvania, Muntenia și pretulindeni unde răsună limba noastră românească. **VICTOR LAZAR.**

„O bărbat triumfător și victorios, care cu glorie a triumfat asupra tuturor Doritorilor vecini; om fericit, care toate darurile norocului le avea în plin; și ceace natura dă altora numai în parte, unora înțelepciune cu viclenie, unora virtuți eroice și dreptate, cea mai aleasă din toate virtuțile, iar altora biruință asupra vrăjmașilor, acestuia ea toate le-a hărăzit și i-le-a dat, ca să strălucască întru toate”. I r alt cronicar polon, Martin Kromer, zice: „Fost-a bărbat, Martin Kromer, zice: „Fost-a bărbat, pentru înțelepciunea și icsușia lui în ale războiului și pentru fațete lui războinic cu noroc săvârșite. În vici vrednic este să se pomenească”.

Numai cronicarii unguri, mici la suflet și trufași, ca și neamul lor, au căutat să ascundă în fața la ai lor mărimea lui Ștefan Încercând să-l prezinte ca pe o slugă a regelui Ungariei și atribuind acestuia faptele mărețe săvârșite de Domnul nostru.

La douăzecișezecizeci de ani după moartea lui și-au adus aminte arhidandritul Varolomeiu Măscăreanu de ctoralul mănăstirii Putna, de Ștefan-Vodă fiind la 2 lujie, aniversarea morții acestuia, o cuvântare frumoasă, care ni s'a păstrat.

Monumental neperitor al lui Ștefan s'a păstrat însă mai viu în sufletul poporului român, că și acum poveștele țărânel moldovean, în lungile sări de iarnă, întămplări când vitejești, când hazlii din viața Domnului, mare și sfânt, în numerele viitoare vom da mai multe din aceste întâmplări, atât cele culese de cronicarul Niculcea, cât și unele culese de parintele S. Fl. Marian. Căci Ștefan nu a fost numai al Românilor, moldovei, ci al întreg neamului românesc și ceace se povestește în Moldova despre el, trebuie să se știe și în Transilvania, Muntenia și pretulindeni unde răsună limba noastră românească. **VICTOR LAZAR.**

Un cuib românesc

Societatea „Tinerimea Română” ne trimite un călduros apel, din care dăm următoarele:

1. În apropiere de liceul „Lazăr” în București s'a început zidirea unei case pentru societatea „Tinerimea Română”.

Cu drept cuvânt s'a dat numirea de cuib românesc acestei case fiindcă între zidurile ei se va lucra pentru ridicarea neamului românesc. În această casă va fi:

1. O tipografie, în care se va tipări revista și toate cărțile societății „Tinerimea Română”, precum scrierile cele mai de seamă ale scriitorilor români, spre a fi răspândite în toate unghiurile țării.

Unirea sufletească nu se poate face decât prin cultură și prin comunicare în scris, a gândurilor scriitorilor de seamă ai țării, către păturile adânci ale Românilor de pretulindenea.

2. O sală, care să servească membrilor, studenților și celor ce luptă pentru interesele românești.

3. Banca „Tinerimei Române”, din a căreia venit să se ajute tinerii iubitori de învățatură.

4. O sală mare, în care să poată încăpea 1200 persoane. În această sală se vor organiza: concerte, conferințe, serbări, congrese, teatru, cari toate să contribuie la dezvoltarea simțințăntului național și moral.

În această sală se va organiza un cinematograf școlar, unde profesorii, vor arăta școlărilor diferite părți din Istorie, Geografie, Șt. Naturale, etc.

Pentru o taxă mică și în ordinea stabilită, toate școlărele din București vor putea folosi acest cinematograf.

5. Camere pentru un mic câmin studențesc. În aceste camere se vor găzdui 10 studenți, câte 2 de fiecare facultate.

6. O sală mare pentru un muzeu național școlar. În acest muzeu se vor expune lucrările cele mai de seamă ale tuturor școlărilor din țară.

7. O sală pentru o bibliotecă națională publică. În această bibliotecă se va căuta să se găsească, tot ce s'a scris în interesul românesc.

8. Un magazin de cărți.

Așfel organizată și instalată societatea noastră, în casa proprie, va deveni una din cele mai de seamă instituții de cultură națională, care va avea rostul să înfruncească totdeauna pe cei ce gândesc româneste și să lucreze pentru a ține trează conștiința națională din neam în neam.

La nevoie va lupta contra acolora care vor căuta să distrugă această conștiință națională. Va încuraja orice manifestare românească mentală și ajute biserica, școala și armata românească. Va încuraja pe toți acei cari vor lucra și munci, pentru ca bururile acestei țări frumoase, bogate și binecuvântate de Dumnezeu să se bucure români.

Doind că în această casă, societatea să-și sărbătorească jubileul de 50 ani (1927), societatea a hotărât facerea unui împrumut prin membrii ei, cu bonuri de împrumut de câte una mie lei fiecare. Aceste bonuri se găsesc la toți membrii comitetului.

Cu cât bonurile vor fi mai repede împărțite cu atât locul se va termina mai repede. De aceea facem un apel călduros la toți membrii să cumpere atât ei direct cât și cunoștințele lor, (românii) bonuri.

Suma cu care societatea se împrumută în acest fel dela membri, va fi restituită în timp de 3 ani fără dobândă. Comit. Societ. „Tinerimea Română”

TREI SFINȚI IERARHI

Marți, în ziua de 30 Ianuarie stil vechi (12 Februarie stil nou) facem pomenirea Sfinților trei ierarhi, Vasile cel mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de aur.

Despe Sf. Vasile am scris la 1 Ianuarie. Aici nu-i amintim, că s'a născut în anul 329 și s'a mutat la cele cerești în ziua de 1 Ianuarie 379.

Ziua nașterii Sfântului Grigorie nu se știe, dar a trăit pe timpul Sfântului Vasile, căruia i-a fost n-a-o prieten. În anul 378 a fost trimis la Constantinopol, ca să apere dreapta credință împotriva rătăcirilor lui Macedon. În anul 381 a fost ales episcop la Constantinopol, dar a trebuit să părăsească scaunul din pricina uneltirilor dușmanilor săi. S'a întors așadar în Naziazr, unde și-a petrecut celelți ani ai vieții, până la anul 389, când a încetat din viață. Dela el ne-au rămas multe scrieri însemnate, de aceia e socotit între cei mai mari scriitori ai bisericii și se numește „teolog”, (cuvântul de Dumnezeu).

Sfântul Ioan Gură de aur, s'a născut în anul 347 în Antiohia și a intrat încă de tânăr în slujba sfinții bisericii. A fost un mare vestitor al cuvântului lui Dumnezeu și pentru frumoasele sale cuvântări a fost numit „gură de aur”. A ajuns episcop în Constantinopol. Pentru viața lui cea sfântă și pentru vaza de care se bucura în fața poporului și-a căștigat mulți dușmani, cari au umelit pe lângă Împăratul Arcadie să-l scoată din scaunul episcopesc. Poporul însă s'a răsculat, strigând: „Mai bine să-și asunđu soarele razele sale, decât să facă gura lui Ioan”.

La anul 404 dușmanii și-au început din nou uneltirile și atunci a fost scos din scaun și alungat din țară. A murit în anul 407, iar în anul 438 din porunca împăratului Theodosie, moaștele lui au fost aduse din nou în Constantinopol. Dela el încă a rămas multe scrieri și o sfântă liturgie, care se slujește în toate Duminicile de paste an.

În zilele împăratului Alexie Comnenul, pe 1 Ianuarie 1075, s'a făcut mare ceartă în Constantinopol pentru acești trei sfinți. Unii ziceau ca Sf. Vasile este cel mai mare, pentru că viața lui a fost asemenea Îngerilor. Alții socoteau că Grigorie este cel mai mare, pentru frumusețea graiului său alți în sfârșit spunau, că Ioan gură de aur l'a înțeles pe toți în dulceața cuvintelor. S'au făcut trei partide, una a Vasiliilor, alta a Grigoriilor și alta a Ioanșilor, cari se certau necentenit și uneori chiar se băteau pe stradă.

Atunci Ioan, Episcopul cetății Euchiailor fiind în Constantinopol a adunat pe toți creștinii și le-a spus, că cei trei sfinți sunt deopotrivă de mari în fața lui Dumnezeu și că toți trei se roagă pentru pacea lumii și pentru bunățatea creștinilor. Până când ei au trăit în lume s'au nevoit să vestească pacea între creștini și prin urmare nu se cuvine ca, creștinii să se pricească tocmai pentru ei.

Creștinii s'au împăcat, iar în semnul păcii episcopul Ioan a rânduit, ca ziua de 30 Ianuarie să se pomenească toți trei deodată. De atunci, în tot anul se prăznuiește pomenirea sfinților trei ierarhi.

Intâmpinarea Domnului

Vineri în 2/15 Februarie prăznuim sărbătoarea „Intâmpinării Domnului nostru Iisus Hristos” în biserică cea mare din Ierusalim.

Împlinindu-se patruzeci de zile dela nașterea lui Iisus, Sfântul Iosif și Precurata Feocioară Maria au dus pruncul la biserică cea mare din Ierusalim, pentru ca după rânduiala legii lui Moisi, să-l închine lui Dumnezeu și să aducă jertfă de curățire. Aceasta s'a făcut ca să ni-se dea o nouă pildă, cum să ne supunem rânduielilor legii. Precurata Feocioară Maria a adus jertfă doi pui de porumb. Aceasta jertfă a fost semnul curățeniei, petrucă Iisus a venit în lume, ca să curățească pe oameni de păcat și să-i mântuiască.

Un bătrân, cu numele Simion, se afla în biserică atunci când au adus pe Iisus. Acesta a fost un om cu frica lui Dumnezeu și pentru aceia Dumnezeu i-a făgăduit, că nu va muri, până când va vedea pe Mântuitorul lumii. Când a văzut pe dumnezeiescul prunc în brațele Mariei s'a apropiat cu multă bucurie, l'a luat în brațe și a zis: *Acum slobozește pe robul tău Doamne, după cuvântul tău în pace, că văzura ochii mei mântuirea ta, care ai gătit-o înaintea feței tuturor neamurilor, lumină spre descoperire limbilor și mîrire poporului tău Israel.* A mărturisit, că Iisus este Mesia, lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume.

Simion era bătrân, foarte înaintat în vârstă. Acum, când a avut fericirea să vadă pe fiul lui Dumnezeu poftea să moară, pentru că toate dorințele lui s'au împlinit. Acela, pe care l'au așteptat popoarele și patriarhii, a venit. El a fost învrednicit să-l închină în brațe, n'a putut așa dară să aibă altă dorință, decât aceea de-a se despărți de viața aceasta trecătoare și deșartă și de-a-și da sufletul în mâinile dulcelui mântuitor. Fericit vom fi și noi dacă în ceasul morții vom putea în

SEPTIMIU POPA

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

Din Cihtina (Jud. Tighina)

În ziua de 27 Ianuarie, în satul nostru, a avut loc o întrunire a membrilor Casei de Cultură „Carmen Silva” dîmpreună cu aceor ai secției culturale „Împăratul Traian”.

ABONAMENTUL: Pe un an 180 lei.
Pentru săteni, învățători, profesori,
profeți, studenți, funcționari, mes-
eriași și muncitori 120 lei pe un an.
Abonamentul plătit înăntate; se poate
face și pe jumătate de an. ooooo

Cultura Poporului

Abonamentul pentru instituții finan-
ciare, biblioteci, cluburi, localuri pub-
300 lei pe an. Pentru sprijinitorii
foaiei minimum 300 lei. In America
3 dolari. In Jugoslavia 100 dinari
pe an. In străinătate 250 lei pe an

ALFABETUL NOSTRU

(Urmare din numărul trecut)

Suntem latini, incontestabil. Dar, tot incontestabil, nu suntem decât latini altoți — pe poapele autoctone (Geții, Dacii) de către colonii și legionarii romani (Leg. I Italica, Leg. IV Gallica, etc.) cari, timp de secole, sub împărății Octav August, Traian, Adrian, etc. au ținut garnizoană în coloniile romane de prin meleagurile Mării Negre și ale Carpaților. Păcătura în sângele dac și slav au rămas de sângele nostru, precum cuvintele: dor, doina, cioban (cuvinte de origină dacică), da, plug, barnă (cuvinte de origină slavă) au rămas în limba românească.

Pariștii cred că, suprimând literile care reprezintă sunetele și a, au suprimat și sunetele respective. Ce eroare!

Fiind siliți să țină seama de aceste sunete, scriitorul român a convenit să facă deasupra lui a sau i niște semne pentru ca aceste litere să se pronunțe a sau i.

Mă întreb: de cât să se pună, deasupra unor oarecari litere, oarecari semne pentru a le schimba sunetul, oare nu ar fi mai cuminte să se introducă, în alfabetul românesc, două litere speciale reprezentând sunetele: â și â (i) ? Eu, unul, cred că da; deoarece aceste sunete, neavând nici un raport firesc cu a sau i, nu trebuiesc reprezentate prin a sau i.

Dificultatea este că aceste litere, ne existând, trebuiesc născocite în stilul literelor uzuale (în specie latine), apoi adaptate, să fie desemnate cu cea mai mare amănunțime; apoi gravate; apoi turnate; și, numai atunci, întrebunțate în scrisul manual și cel tipografic.

Dar și această dificultate poate fi înlăturată, deoarece avem, în România, desenatori, gravori și turnători de litere, a căror dibăcie e desăvârșită. Le propun lor această problemă, iar ziarul **Cultura Poporului** să să aleagă cel mai bun dintre desenele trimise.*

În afară de vocalele â și â (i), mai avem, în limba românească, vocale scurte, a căror sunet se aude în pronunțarea cuvintelor, dar cari nu sunt accentuate nici nu formează silabă. Depildă, în cuvintele: **rea, grea, avea**, se aude, în treacăt, sunetul e; dar e acesta nu e accentuat nici nu formează silabă. Asemenea sunetului i, în cuvintele: **abia, picior, desmierda**, etc.; sunetul o, în cuvintele: **soare, moară, floare**, etc.; sunetul u, în cuvintele: **ziua, ouă, maiu, lințolin**, etc. Va să zică sunt patru vocale, din șapte, a căror sunet se aude în treacăt. Cum să însemnăm, în scrisul nostru manual sau tipografic, aceste vocale scurte? Eu propun ca ele să fie mai mici decât caracterul întrebunțat în

*) A se adresa răspunsurile: Ziarul **Cultura Poporului** /Ancheta **Alfabetul nostru**/ 10. Str. Dorobanților, Cluj.

DESPRE CINSTE

La noi, în România, se vorbește mult, că sunt puțini oameni cinstiți și felul cum s'ar putea munci străitor, ca să înmulțim numărul oamenilor cinstiți. E drept, că multe lucruri la noi merg rău, din pricină că lipsește o învățătură sănătoasă și mai bine zis, lipsește o creștere bună.

Mereu zicem, că lumea s'a făcut, vicleană, răutăcioasă și cărturarilor iubitori ai poporului, doritori de a răspândi sămânța sănătoasă a învățăturii la sate, se plâng mereu, că lumea satorilor nu iubește cartea.

Dar, pricina că se întâmplă toate acestea, din ce cauză vine oare? Vine din multe cauze; dar mai ales, din pricina lenii, a beției și a săraciei. Păcatele acestea, face să nu mergem spre bine, căci împing pe om la furțigaș, la ură, la lăcomie, la crime chiar. Prin beție mai ales, omul se strică, îl nemernicește, îl lipsesc de judecata cea sănătoasă și deci, devine și om necinstit. Și oare numai lenia, beția și săracia îl fac pe om necinstit? Să zicem că unii oameni nu au nici una din aceste trei. Să zicem, că ei au ajuns bogăți prin norocul lor; dar dacă sunt răutăcioși, nu voiesc să știe de nevoile altora, nu iubeșc biserică și școala, le putem zice că sunt oameni cinstiți? Nu. Pentru că ei din rău cum sunt la suflet, se fac din ce în ce mai răi și caută a lua dreptul altuia prin orice mijloace urâte. Acestora le putem zice, că sunt oameni foarte periculoși și pentru creșterea copiilor.

Se văd și la sate acum ca și la orașe, mai ales după război, oameni vicleni care stau la pândă, gata de a înșala pe acei care din nepricepere le cred vorbele meșteșugite, sau pe acei cari nu pot să se aperse fiind strămtorați, ca, ei lăntuiți, să se rădice deasupra tuturor, să-și facă bogății pe nenunciate și să-și petreacă viața îmbuibându-se și în destrăbățul.

compunerea vorbei; de pildă să întrebunțăm, pentru compunerea lor: litere din corpul 10, când se întrebunțază corpul 12 în compunerea vorbei; litere din corpul 9 când se întrebunțază corpul 10 în compunerea vorbei; și așa mai departe.

Pentru a atrage mai mult atențunea cititorului — și a umple golul rămas în compoziție — (d-nii tipografi mă vor pricepe) — vocalele scurte să fie subliniate cu o liniuță mică care ar ridica partea de sus a literii scurte la nivelul celorlalte. Astfel, nu ar fi nevoie de turnat a aceste patru vocale, și numai liniuța de pus sub ele lucru lesne și puțin costisitor.

Sunt cuvinte cari conțin două vocale scurte: **i, u**, (cum de pildă: **lințolin, geniu, doliu**, etc.). Bine înțeles, ambele vocale vor trebui scrise la fel în acest soi de cuvinte. Dar, se va zice că această metodă de a scrie mărește sarcina gravorilor și mărește, prin urmare, și costul alfabetului. Eroare: oare gravorii nu aveau de săpat măci pentru â și â (i) ? În loc de acestea ar săpa măci pentru litere speciale; astfel, chiar în loc de trei măci — **â, â, â** — n'ar avea de săpat de cât două. Deci, economie, de o matcă, — economie abia micșorată prin matcă liniuții de subscriere — și, deci, economie de bani.

Vom avea de constatat, pe viitor, și mai mari economii.

NOVE DE ARTA EXPOZIȚIA N. DĂRĂSCU

Una după alta se succed expozițiile de pictură: la Maison d' Art, la Mozart, la Ateneu.

Nu mai încapă vorba, că Arta, și la noi, a început să fie, nu numai gustată, dar și înțeleasă, bine înțeleasă. Totuși, publicul, marea masă anonimă, încă mai înfaptuește mari greșelii de gust și de apreciere.

Critica, rolul ei este, să se cearnă ce este bun, de ce este rău; ce este artă, de ce este mai prejos de nivelul artei — sau, cum am zice, în ter-

principiile emotive — în linii mai mari, mai generale. La ei, nu observi amă-

Vevedere din portul Balcei (N. DĂRĂSCU)

nuntul și linia care n'are rol stăpânitor. El este un creator de cea mai pură agență — nu un detaliist, un amănunțitor, care se pierde, și care, la rânduri, face să te pierzi.

Floare comemorativă o războiului pentru întregirea neamului (I. DUMITRU-BĂRLAD)

menii foarte obișnuși în timpul acestui din urmă război — suragat de artă. Numai așa publicul va deschide mai bine ochii, ca să se poată lumina; numai așa va fi, se va produce o regenerare, o reînviare, o reacțiune.

Printre mulți — ca să nu zic printre foarte mulți — N. Dărăscu este o adevărată personalitate în arta noastră picturală. Este o personalitate care se afirmă tot mai luminoasă, tot mai strălucită. Un artist, cu cât este mai mare, mai personal, cu atât are mai mult dumnezeesc în el. Și în-

Orice bucată, din cele aproape 70 de pânze expuse, scoți până la evidență afirmațiunile noastre.

„Cimiti”, „dram la tătari”, „contrejour”, „spre seară”, „piesaj”, „piesaj” (55) și celelalte dar, mai ales acestea, sunt lucrări odihnoitoare, tot așa după cum și celelalte ca „han”, „han turcesc”, „casă veche tătărească”, cum și un admirabil interior de fierărie: „fierării”, au fiecare valoarea lor, care

Armelelor de gâmbat (I. DUMITRU-BĂRLAD)

Il pune pe Dărăscu în fruntea frunțelor noastre — pe teren plastic.

Una din sălile de la Mozart se bucură — după atâta timp — de fericirea ce i-s'a rezervat, luna aceasta, de a ospitaliza lucrările lui Dărăscu, cri, aproape toate, sunt depe acum reținute.

Arta lui Dărăscu — fond și formă — în definiție — este roada coaptă a unei munci încordate și cu elan susținută.

Dărăscu îmi face impresiunea unui om care știe să se hrănească substanțial ca, la rânduri, să hrănească, tot cu atâta știință și pricepere, pe alții.

În pictura nouă — nu în cea desechibrată — este o forță, o adevărată forță, care nu se dă în lături dela nici o jertfă, ca să poată învinge. Căci, numai prin jertfă — poți străbate lumina, zarea viitorului.

Dărăscu o străbate, trebuie s'o străbată. CRIDIM

Acență schiță, a fost executată la Bărlad, de către S. GEORGESCU, dar din cauza lipsei de gips din această lucrare n'a mai rămas decât fotografiile de față. Originalul de pânză s'a distrus.

drănesc a afirma că, Dărăscu are mult dumnezeesc în el. Florii artei sunt florii cari își au originea în suprafirea, în nevăzutul infinit. Arta lui Dărăscu, de aceea, este sinteză — sinteză, care nu se interesează decât de

PE DEALU CU FLORILE (Cântec popular cules de A. Voevidca)

Mica industrie și Căminurile de ucenici

Împrejurările politice din trecut sunt cauza că elementul românesc n'a prea înfrunțat mizeriile. Tăranul român ar trebui să stapânească viața industrială din ținuturile noastre. Dar sentimentul ăranului ardelean, de a-și conserva limba și legea strămoșască, l'a îndreptat dela meserii, căci era convins, că dacă își va trimite odraslele în oraș, focare de denaționalizare ale elementului românesc, vor fi pierdute pentru totdeauna, pentru neam și pentru legea strămoșască. No aducem aminte de o mică întâmplare. Pe vremea reformăruiei ardeleni, când jobăgia era mai eruntă, iar preotul român era chinut și batjocorit de moșierii unguri, s'a întâmplat că o societate de vânătoare să înopteze prin păduri și să se adaptească la o căsuță, unde ardea un mic oiaș. În casa aș aflat, pe un bătrân prot cetind dintr'o veche carte sfântă, scrisă cu slove cirile. Moșierul îngămfat, întrebă pe bălândul preot ce ceteste? Primi răspunsul și apoi întrebă iar: spune-mi pupă, ce face acum Dumnezeu în cer? Preotul plin de evlavie îi răspunde: Dumnezeu are două scări, pe una scări și pe cealaltă coboară, pentru alții. Cuvintele pline de înțelepciune rostite de preotul ce întâmplarea de mai înainte, s'a înplinit în zilele noastre. Roata aeroportului s'a întors și neamul românesc a ajuns stăpânitor peste aceste plaiuri. Aduarea mare dela Alba-Iulia a hotărât pentru vocile reșterea ținuturilor transilvănene la patria-mamă și deodată au creștut, s'au deschis pentru neamul românesc de pe aici căi nouă de progres și înflorire.

Ardeul, care pe vremuri avea o mică industrie, care alimenta odată fuzorul Balcenului ca artefact de manufactură, trebuie să-și redobândească importanța veche. Lupta industriei mici este în timpul de față cu mult mai grea, decât în vremurile mai vechi, căci are în față un concurent puternic: marea industrie. Dar părerea noastră este, că concurența aceasta va fi binefăcătoare pentru dezvoltarea ambelor soiuri de industrii. Industria mare se va perfecționa, iar industria mică se va întări prin dezvoltarea spiritului de cooperare în mica industrie.

Nu vom să ne întindem în cadrul acestei articole asupra diferențelor între industria mare și mică, căci intenția noastră e, să ne ocupăm numai cu industria mică ardelenescă, pentru că să-i vedem neajunsurile.

Sunt încă niși împlinți dela dădere realizării noastre la patria-mamă și am dori să facem un rezumat al operelor guvernamentale, ce s'au săvârșit în interesul miciei industrie. Marturisim, că nu găsim nimic, dovedă că Guvernământul țării noastre, până acum n'a făcut nimic pentru industria mică. De ce? Guvernământul industriei din București, neumosecând mica industrie din Ardeal, o tratează ca pe un lucru de-a domni mână. Oamenii își bat capul mai mult cu marea industrie, care din punct de vedere general al producției — recunoaștem — are o importanță deosebită pentru țară. A fost poate o nenorocire, că vechilul Regat, când a pornit acțiunea, de a-și crea o industrie, în urma războiului vamaș de fosta monarhie austro-ungară din 1885, a început de la industria mare, pe care a ajutat-o în tot chipul. Astfel și legea pentru încurajarea industriei naționale, prevede numai favoruri pentru industria mare și cum această lege a fost întinsă și asupra ținuturilor reșterite transilvănene, unde împe-

jurările sunt alte și unde marea industrie s'a dezvoltat după sistemul așezan, industria noastră mică a rămas la întâmplare soartă, fără a mai aduga la aceasta, loviturile ce zilnic trebuie să le îndure.

Șim foarte bine cu toții că marea industrie este națională, dar în mare parte nu este românescă și când scriem acest articol, considerăm în prima linie partea națională românească a economiei noastre. Tendința noastră, ca românii, este să acaparăm pentru neamul românesc ceea ce putem în timp mai scurt și aceasta este „mica industrie”, căci prin aceasta ne creștam elasa mijloce (burghezimea) conștientă și independentă, ca cel mai puternic stăp în viața de stat românească. Cunoscând spiritul conservativ, care dominează elasa miciei industriei, această elasa are o deosebită importanță din punct de vedere economic, social și național românesc, la naționalizarea și dezvoltarea orașelor ardeleni.

Ce trebuie însă să facem, pentru ca să putem asigura viitorul miciei industriei? Este datoria statului și a societății românești să se îngrijească de suzerență românească, pentru breslele miciei industriei și în scopul acesta aflăm, ca instituție cea mai importantă, pentru a jângera scopului, înființarea de către stat a Căminurilor de ucenici, în toate centrele mai importante ardeleni. Aceste căminuri ar fi să adaptească ucenicii miciei industriei, din localitate, reșterții mai ales din rândurile ăranime; și acolo ucenicii să-și câștige în cele libere de muncă și o cultură generală, căci suzerența noastră din mica industrie, trebuie să țină pas cu mical industriaș din occident.

În Cluj s'a înființat încă la 1907 prin așa numita „Asociaținea regnicolă de Patronaj” un cămin de ucenici, unde erau așezati 40 50 de ucenici. Încă în anul 1914, cei

competenți au luat măsurile necesare ca acei cămini să fie largi, pentru ca să poată cuprinde cel puțin 250 de ucenici. Interzicând răchiziul mondial, lucrul a rămas la fel, iar în anul 1919, cu preluarea imperiului, s'a preluat și acei cămini în administrația orașului.

Cum însă administrația actuală de ucenici al Clujului fost creat pentru maximum 50 de ucenici, iar azi o înghesăit cu 85 de ucenici, este evidentă că nu satisfac necesitățile locale ale Cluj, pentru că să ne asigurăm suzerența în mica industrie, ar trebui să fie aranjat pentru cel puțin 500 de ucenici, prin urmare numărul actual ar trebui să fie de zece ori mai mare. Administrația actuală a cămin din Cluj o are Consiliul orașesc, iar Camera de comerț îi dă tot sprijinul cu putință.

Am studiat chestia căminului de ucenici din Cluj și considerăm că o nouă zidire în scopul acesta ar costa zece de milioane, ajungerea la scop ar fi, orașul Cluj să cedeze pentru reșterii economiei miciei industriei, cazarea din Calea Victoriei, care după cum știm informaiții este aproape goală. Bine înțeles în privința aceasta trebuie să avem în conștințământul Comunității de Corp, și de aceea adresăm Domnului General Comandant de Corp Nicolae Petala, care a dat dovadă de un înalt spirit naționalist și patriotice și care a fost întotdeauna protectorul industriei românești, ca să binevoiască a ne da tot concursul său prejos pentru înființarea dorinții expansiune mai sus.

De încheiere facem, o constatare dureroasă și amărâ: că mica industrie ardelenescă este în decadență și dacă Guvernământul țării nu îi va veni în ajutor, nu va trece vreme multă, când numai în Istoria se va scrie, că a fost odată o mică industrie ardelenescă.

Mai mulți meseriași români

Cercul cultural „Celaru”

În ziua de 27 Ianuarie, cercul cultural „Celaru” din județul Romanaj format din treizeci de învățatori și învățătoare, a ținut ședință în comuna Apelevii, una din comunele frunțose din cerc, care se impune prin gospodăriile frumoase și bine îngrijite ale sâtenilor moșteni, cu-au înțeles încă depe vremuri că „satul poate mai mult decât statul” și că numai prin muncă cinstită ne putem ridica. Ședința a început de dimineață. Dl Marin Fota învățator înaintat, care face mare cinstei comunei Apelevii și cercului „Celaru”, a vorbit despre primul capitol din volumul Dui G. G. Antonescu: „Din problemele pedagogiei moderne”. E-punerea clară liberă și temeinică a dlui Marin Fota a lăsat pe toți cei de față luminași asupra „Mădei în Pedagogie” și „Pedagogia trecutului față de pedagogia nouă”.

A urmat apoi o lecție de muzică vocală. Dăoara Rea-Silvia Georgescu, învățătoare com. Soreni, a vorbit cu un deosebit tact pedagogic despre „Dor de Irimăvară”, iar Dna Maria Popescu, învățătoare în Apelevii, a vorbit la cl. IV-a lecția de aritmetică „Regula de trei”. Prin pregătirea aleeasă și prin procedul deosebit al tratării Dna Maria Popescu, a făcut pe elevi să-și însușiască în mod durabil felul de rezolva e a unor probleme, în care se aplica „Regula de trei”. După amiază a avut loc ședința pu-

blică. Sala de clasă, frumos împodobită de harnici învățatori ai comunei Apelevii, era plină de multa lume. Săteni acestei comune, cari înfrunțează cu tot focul inimii lor, școala, veniau cântând și în sunetul muzicii la adunare. La un moment din nu mai au avut loc în clasă Muștaș în sală, iar alții stau agățati peia ferestre. Dl Costică Ionescu, învățator bătrân vorbăreț sâtenilor despre: „Necesitatea de a ajuta căminul școlar”, cuvântare care este ascultată cu un deosebit interes de apelevii.

Urmează apoi recitari de poezii și piese teatrale, după care cel ce scrie această rânduri vorbășe sâtenilor despre „Iubirea de țară” și „Judecarea ce fac acei care își parășesc țara”. Sătenii, ridicați mult moralicește, se răspesc pe la casele lor, cu mînjurarea și surâsul pe buze. M. GEORGESCU-CELARU

Redacționale. Rugăm ca din fiecare comună unde s'a ridicat monument în amintirea eroilor cazuți pentru întregirea neamului românesc, să ni se trimită câte o fotografie a monumentului, dimpreună cu câteva date pentru a fi publicate în 10ae.

De asemenea de câteori ni se trimite câte o dare de seamă despre sfințirea unei biserici să se alăture și fotografia cu biserică.

TRISKA I.

CLUJ, STRADA ȘAGUNA Nr. 14
Cel mai vechi depozit de pianne al României Mari
 TELEFON 419 TELEFON
Fondat 1870 **Fondat 1870**

Reprezentă cele mai renumite fabrici: Förster, Steinig, Virth

Se poate comanda: Bösendorfer, Ibach, Steinweg, etc., etc.

Se află în depozit: Pianne și Pianine

Întreprinde: Renovări speciale, acordări, transportări, împachetări și predări pe căile ferate.

Se poate primi nenumerate scrisori de recomandare. — Acordatorul Conservatorului, Operei Române, Institutului „Marianum” precum și ūferantul tuturor Instituțiilor de Stat.

Cor. mixt.

Armonizat de: Eusebiu Mandilevichi.

- 1) Pe dealu cu florile (bis) Faște Sărbul oile și Sărboica caprele.
- 2) Sărbu-a prăpădit iliecu și Sărboica zambalieu Sărbu-a prăpădit inelu și Sărboica testenelu.
- 3) Sărbul merge cu uleiuru După apă la izvoru și Sărboica la pădure Cu să străngă niște mure.
- 4) Sărbu-a prăpădit sumanu și Sărboica pestimanu Sărbu-a prăpădit luleana și Sărboica miutiniana.

GORUNUL LUI HOREA

Acesta baladă a fost trimisă nouă de către d-l Virgil Dalea-Delabobu. Ea a fost găsită de către Dănilă Lepa din Călnic, printre manuscrisele rămase de pe urma poetului țărân *Petru D. Crina*. Acest scriitor de talent s'a stins din viața cu 20 de ani în urmă. Cine cunoaște mai mult viața și ce a publicat poetul Crina, cât a trăit, e-te rugat să comunice tot ce îți redacției noastre; d-a-mențea dacă mai cunosc vre-o variantă publicată a acestei balade.

I.
Sus la nori și peste nori
Intr'un răscăldat înflori,
Unde vulturul ușor
Ca săgeata saltă în zbor,
Lângă cerul înălțat
Unde ochii nu străbat,
Sus pe vârful stâncilor
E castelul zânelor.
Două sute zâne albe
Mi' zidiră tot cu saibe,
Temelia-i de argint
Fie de fir înaurit,
Păreții din piatră grele
De granit și mărgelă,
Iar deasupra'n vârful lor
Diamant strălucitor.

Intr'o zi de sărbătoare,
Câte zâne învătătoare,
Ici în țară s'au ațiat
În c'stel s'au ad'nat;
În castel cu desfătare
Se găteau de nuntă mare,
Nuntă mare, veselie
Cum n'a fost în' n'o să fie,
Floricea florilor
Zănoșoara zânelor;
Zâna doamnă, din castel
Patră scumpă din inel.
De ospăți mi-se găta
Că și ea se mărita,
Dup'un căsător de jos
Dup'un mândr'.

In cea zi de Mai
Dulce ca și-un rai
Mirele frumos
A plecat de jos,
Cu nuntăși săi
Mândrii voinici,
Toți zburând
Ca și un gând,
Sprinten, iute.
Pe năruțe,
Pe aripi de vânt
Și cu dor neîrănt.

Înainte sare
Un voinic călare
Cu simțarul mare.
După dânsul vin
Toți cu foc în sin,
Alții vre-o treizeci
Prin foc poți să-i treci;
Cântă și horec
Toți se veselesc;
Și-apoi iar o ceață
De voinici s'arată,
Toți calări
Pe armăsari
Și n' mijlocul lor
A voinicilor,
În trăsura strălucită
Cu adimant împuțit,
Ședea mirele voios
Mândru Făt-Frumos,
Din țara de jos.
Șase armăsari
Cu coamele mazi;
Albi ca spuma l'ptelui
Duc trăsura mirelui,
Și potcoavele la ei
Sunt de-argint ce scot
scântei,
Hamurile'n un lezaur
Cusute cu fir de aur,
Frânelor împodobite
Tot cu pietre strălucite,
Iar caruța cea cu mire
Urucică și subțire,
I' făcută din aur rar
Plintot cu mărăgăritar,
Roțile sunt de

mărgelă,
Osia de argint în ele.
Și cel june mândrișor
Voinicilor, voinicilor,
Și care'n caruța șede
Castejaru'nalt și verde
Brațul său vânoș și tare
Ar s'ârma și-o stâncă mare.
Mândrul mire fericit
Cu adimant împodobit
În mătasă, catifea,
Ca soarele strălucitor,
Hăneca de-un cârșor
Erau spaima ochilor,

Căci acelea de-odată,
Luminau și orbiau,
Indată,
Și pene bumbii mari
Fire de mărăgăritari;
Iar dintr'ânși fiecare,
Prețe-oțărșioarăre;
Și năcimăsa cu saibe
Un adimant cu pene
albe...

Cu nuntăși săi
Mândrii voinici,
El venea zburând
Tot cu dor în gând,
Sprinten, iute
Pe năruțe,
Pe aripi de vânt
Și cu dor neîrănt,
Tot cu dor cu veselie
Pe calca cea aurie.

II.
Iată'n fine
Căci cu bine,
Voinici,
Pui de lei,
Nuni,
Juni,
Indescară
Toți intrară,
În castel
Ușurel,
Unde-șteaptă
O mândră ceață,
De feițe
Cu alție,
Și de zâne
Igerime,
Cu frumșete
Timerețe,
Și cu ochi
De diocii
Ce lega
Fermea,
Și-ar supune
Pe-or'ce june;
Cea mai albă
Cea mai dalbă,
Mai frumoasă
Dragăstoaă,
Către mire
Cu iubire,
Se g'abește
Și-i vorbește:
Crai de jos
Făt-Frumos,
Te salut
Mult plăcut,
Fii aice
Tot fericire

III.
Zorile se iviră
Toți mi se treziră,
Și cu veselie
Merg la comunie...
De mireasa de iubit
Și ce mire fericit!
Razele de soare
Dulci, surzătoare,
Vesel se porniră
Și se coborâră,
Toate să-i salute
Cu farmeci plăcute
Zorile'n grădina
Toate li se'nchină,
Și le fac covor
Din v'rdē mohor,
Răsărind de jos
Farmec și miros.
Fărmele toate
Scot duioase șoapte,
S'au și se umesc
Și li preamăresc

Iată că s'a și n'ântplat,
Căci cu drag sau cununat

IV.
Și se'nfinsă-o lungă
masă
Locuri la toți să le ieasă;
Și în frunte crai, crăiasă,
Șede mire și mireasă.
Lângă oi și'n jurul lor,
Fete dalbe și mulți juni,
Oaspeți nuntășiși cu nuni
Și cu drag se ospătară,
Delemersevestea'n țară
Patră zile, patru nopți
Petrecură vesel toți;

Și'n sfârșit a cincea zi
M-rele din graiu, grăi:
„Să rămână
„Și să țină,
„De-amintire
„Suvenire,
„Ziua mare
„Întru care,
„Făt-Frumos
„Crai de jos,
„Și-o regină
„Doamnă Zână,
„S'au luat
„Cununat,
„Să așdin
„Că țărșibim,
„Un copac
„Uriaș,
„Să tot crească
„Să vestească
„Tuturor
„Fâilor,
„Înfrățire
„Fecicire”.

Zâna Doamnă mult
pătrunsă
Incântată fi răspunde:
„Și copacul mare
„Fără de nectare,
„Să tot amintescă
„Vița-i strămoșească,
„Să n'ucete-a spune
„De mării străbune
„Și care să crească
„Împrejurul său
„Falinic tot mereu,
„Și simțime nalte
„Dor de libertate,
„Ura de sclăvie
„Moarte'n bătlăie...
„Din crengile sale
„Lasă fără jale,
„Cei gonți să-și tae
„Și odinioară
„Cei ce vor să moară
„Pentru libertate
„Drepturi vechi călcate
„Toți ei vor afla
„Jos la umbra sa
„Dulce alinare
„După lupta mare”.

Zâna Doamnă
Făt-Frumos,
Au plecat pe vale'n jos
Și cu dânsii cei falși
Fete albe și jumi'nalși.
Un copac au semănat
Și-apoi nunta s'a gătat...
V.
Multe veacuri mai
zburară
Gorunul tot stă în țară,
Și n'a-1 starmă ger și ploaie
Fulgurile nu-l îndoaze;
El stă vecinic și vânoș
Tot privind la vale'n jos
El stă falnic mare
Fără asemănare,
Și nu'nceată a spune
De mării străbune,
Stârnește și crește
Și me cu nutrește
Simțime nalte
Dor de libertate,
Ura de sclăvie
Moarte'n bătlăie;
Din crengile sale
Lasă fără jale,
Cei gonți să-și tae
Cionegi de bătaie;
Iară cei ce mor
Pentru-al lor popor,
Pentru libertate
Drepturi vechi călcate,
Toți își pot afla
Jos la umbra sa,
Dulce alinare
După luptă mare...
*
Horia cel sfârșit în roată
Și cu dânsul gloata toată,
Au șezut adese-ori
Jos la umbra-i, până'n zori;
Iară lanu cel viteaz
Doarme vecinic sub elazi.

COMUNA ARCHIUD

Archiod, e o comună situată în județul Cojocina șapte km. depărtare de la Teaca. Satul acesta are vreo 1150 locuitori, adăpostiți în cele 271 de case, unele vechi acoperite cu paie, altele mai nouă, cu țigle ori dranițe. Dintre locuitori cea mai mare parte sunt români apoi mai sunt unguri, țigani și un evreu. Oamenii toți se ocupă cu economia.

Cam prin anii 1820—30, această comună — spun bătrânii că au auzit și ei la rândul lor — era locuită mai cu seamă de sași, din care cauză, până prin anul 1880-1, s'a păstrat numirea de Szászkerked, când a fost în locuită cu Mezőkerked. Sașii erau harnici și bogăți; aveau locurile cele mai bune; vii frumoase, vite mulți; doar nu de leneși-ă adus Bela V-rea pe aceste plaiuri, pentru prima oară, dându-le și moșii mari și aceluși drepturi ca ale ungarilor. Se spune de către bătrâni, că nu trăiau în buna înțelegere cu români, deoarece, românul, de nevoie se cam tupila pe sub parii de vie când erau copți strugurii, inducându-și buzele și iuina din bunătățile sașilor. Dar ce era se facea, că de-ar fi cerut dela sași, sașul nu da. Din această pricină se iscau certe și bătăi nemi pomenite între sași și români. De multe ori tot satul era pe picior de război. Sașul cu ce putea, românul, cu coasa și sapa. Și e hazliu de tot cum spun bătrânii, că cu toate că românii erau mai puțin decât sașii îi învingeau, deocare: se adunau la grămadă și apoi strigând cât le lua gura, se repezeau la sași, cari și de frică s'biețurau fugau încotro vedeau cu ochii.

Certele dese au hotărât pe sași să părăsească această comună. În căp'na ani nici unul n'a mai rămas. Românii care crede în eresuri, iată de ce socotea că au părăsit sașii comuna: Ei, pe o colina, unde azi e situată biserica română catolică au avut o biserică mare și frumoasă, de piatră. Cam prin anii 1835—40, venind un viitor puternic, le adună tunul dela biserica în vale, din sus de sat, unde pe atunci era un lac mare. În turn aveau un clopot, cum nu se mai poartă pe vremea aceea, doar numai cel din turnul Bistriței. Și pe acesta l-a dus în lac și nici în ziua de azi nu s'a mai aflat. L-a bătut Dumnezeu.

„Cultura Poporului” a făcut o faptă bună când s'a hotărât să dea în vedere tuturor chipurile oamenilor de ispravă. Cele mai multe gazete pun chipurile tuturor derbedelilor, povestind adesea și faptele lor urâte: ba, că cutare s'a spânzurat, ba că altui și-a omorât nevasta, ba că cine știe ce fărâdelege a săvârșit. În locul acestora, „Cultura Poporului” ni da

FAPTE BUNE

jur împrejur cu sarmă ghimpată și a plantat pe latari salcâmi, de-ți era mai mare dragul să treci vara și să vezi.
Străcată în vremea ocupației nemțești, cea dintâi grijă a lui a fost să o refacă. Și a reușit așa fel, că venind Comitetul agricii l' inspectie pe la noi, l-a laudat spunând că așa ceva n'a mai văzut în alta comună din județ.

În stăruința lui și cu largul concurs al locuitorilor, în 1915 a reparat din temelie biserica Sf. Ioan, făcându-o una din cele mai frumoase din satele de prin prejur.
A dat un neprețuit ajutor preotului paroh pentru întemeierea unui cămin cultural cu numele „Isvorul Tămăduirii” care are o bibliotecă sătasească de peste una mie volume.

Iar când preotul a dat ideea ridicării unui monument în amintura Eroilor, a pus cea mai multă mîină pentru împlinirea acestei sînte datorii.

Azi comuna noastră se mîndrește cu un frumos monument, — al cărui chip îl dăm aici — iar în jurul lui o grădină de 3600 metri pătrați, cu o frumoasă poartă triumfală în stil românesc, mărturisesc vrednicia Pădinenilor. Școala fusese prefăcută de trupele nemțești în grajd, iar la retragere o lasase ruină. Ștefan Fieoarcă ca președinte al comitetului de construcție a stăruit și bunii locuitorii au dat cu dăruire, din munca lor, bani trebuincioși pentru repararea ei.
Se cuvine lauda locuitorilor pădineni, cari au stăut să-și aleagă una așa vrednic conducători!

zeu, ziceau românii: nu mai au mult de stat sași pe la noi, căci s'a mîniat Dumnezeu pe ei, de ce nu potese? și de aceea l'i-a stricat biserica. Nu mai îi vedea că nu-s.
Și așa a și fost. Unul căte unul s'a dus, însă, în locul lor nu peste multă vreme au venit ungarii, mai pipărăți decât sașii. Noroc, că ei n'au tăbărit atîția câți sași au fost înainte lor.
Cu toate că ungarii erau mai aspri, cu o fire mai sălbatică, decât sașii, fiind tot așa de săraci ca și românii, au trăit mai bine, decât cu sașii.

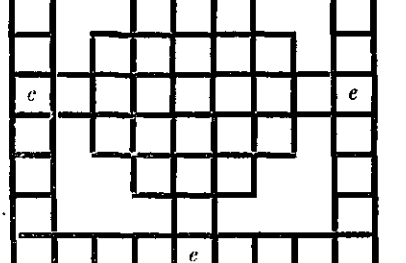
Dar ura cea mai mare, din partea acestui neam s'a văzut asupra românului în anul 1848, când armatele maghiare veneau dela Ciuj în trecere înspre Reghin, au oposit câteva zile pe rîturile frumoase din sus de sat. Atunci a fost vai de bieții români. Soldații stătuți de către ungurii localnici, ie-au răpît vite, oi, cai, găște, rațe, găini, ouă, porci, slămina din pod și grăul din hambare. Nu puteau zice nimic, căci își vedeau moartea cu ochii. Și măcar că răbdau toate bieții români, totuși ei prindeau câte pe un bătrân care mai purta „păr rățezat” și-l rădeau cu briceagul.

Pește puțină vreme însă, au scăpat bieții români de ei, căci sosii sunovul, că vin de către Reghin: „muzka” în frunte cu Pașchevici. Atunci — spun bătrânii — și-au lăsat bieții lui Kosuth căldările pe foc, fără rânțas pe ele, vite, porci, grâu, faină, tot ce n'au putut lua în fugă au lăsat pe loc, iar ei, cât călări, cât pe jos au luat-o la sănoatoasa către Dej.

Și astăzi sunt cățiva bătrâni în sat, cari mai păstrează câte un glonte de tun, din 1848, ca o mîforătoare amintire de pe vremea aceea.
Dar când îi ascuți pe bieții oameni, căte și mai căte l'i povestesc, că le-au spus pînă în lor, că făceau ungarilor cu ei, nici nu-ți vine să crezi. Li crezi, totuși și ești silit să-i crezi atînci când li vezi că le strălucesc în ochi lor morci, căte-o lacrimă, două, spunând că și bătrînii a plîns când le-a povestit acestea, căci își spunea tata: „mult am suferit dragul tău, numai Dumnezeu mă știe, că eu am fost oae între lupi și ni numai eu, ci întreg neamul nostru așa fu”.

Clipe plăcute în ore libere

Joc în pătrat și romb
de dsoara M. CIOBANESCU, Invăță.

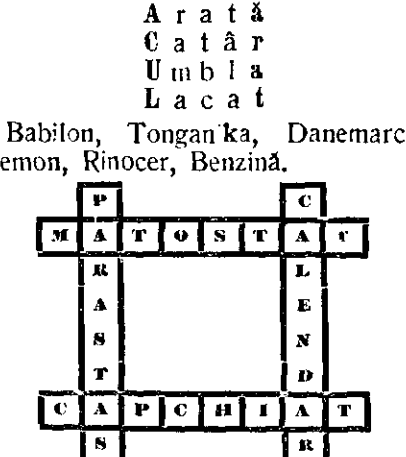

- 1-2 pînă în Asia
- 3-4 din cuvintele sor, sac, dot, să so formeza anume un filozof.
- 1-4 cuvînt de îndurmare.
- Cuvîntul cel mai mare din romb are 9 litere — începînd cu C.
- II consonantă
- III există unul
- IV. obiect de distracție
- V. obiectul de a găsi defecto
- VI. o porcă la cei răi
- VII. cuvînt obișnuit.
- VIII. consonantă.
- Cuvintele din romb vor fi citite dela dreapta la stînga și de sus în jos.

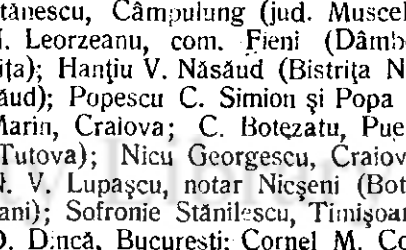
Fuziune de cuvinte

- Din cuvintele Maria, Sonia, dan, icn, emp, dau, noroc, sine, dar, bon, din, nac, pap, rog, hos, zum, re; să se formeze 6 cuvinte.
- I. provincie în Asia
- II. cel ce răsădit Theba.
- III. emigrant francez prin edictul dela Nantes
- IV. apă curgătoare în America de sud
- V. zoi la Modu Persi
- VI. rege Chaldeoan.
- Inițialele citite de sus în jos să dea un nume de rău în Palestina
- Deslăgările se primesc pînă la 1 Martie; iar numele acestora cari au deslăgat se vor publica în foae. Se vor da 3 promii, formate din volum de țitatorură.

Deslăgările din No. 34 sunt:

Babilon, Tongan ka, Danemarca, Demon, Rinocer, Benzina.

Au deslegat: Lt Șerbanescu D. Reg. 3 G.ăniceri, Vișeu de Sus; G. Stănescu, Cămpulung (jud. Muscel); N. Leorzeanu, com. Fieni (Dâmbovița); Hanțiu V. Năsăud (Bistrița Năsăud); Popescu C. Simion și Popa V. Marin, Craiova; C. Botezatu, Pucști (Tulova); Nicu Georgescu, Craiova; N. V. Lupașcu, notar Nișeni (Botoșani); Sofronie Stănilăscu, Timișoara; D. Dincă, București; Cornel M. Cornea, București; I. D. Petrea, Buzău; Locot. Niță G. Ion și Subl. Dumitrașcu M. din Reg. 87 Inf. Satu-Mare; Cucu Tudorache, București; Marin Pițigoi, Broșteni (Arges); I. I. Moiseșcu, inv. Bughla de jos, (Muscel); Marin Cristea, inv. v'adu Crișului (Bihar); Bană D. Ion, Comp. 3 Grăniceri, Hotin; I. T. Chița, inv. Drăgănești (Fălcieni); Horia Kogălniceanu, Iași; I. I. Bendai, Nișeni (Botoșani); G. Zarnea, Tighina; M. Haria, Cimișlia (Tighina); și Elena Răileanu, Pomărla (Doroho).

Au câștigat premii: I. I. Moiseșcu 2 Elena Răileanu și 3 N. C. Botezatu. singură persoană d. Hanu V. Petru, elev. cl. 4 liceu din Focșani, a deslegat problema I-a din No. 41.
Tot din acest număr, problema II-a deslegat: dd. Locot. Costin Argintaru, Cluj și Pariglas St. Ștefan, T-Severin. Aceste trei persoane au câștigat premiile.

CĂRȚI NOUĂ

Toate cărțile și revistele primite la acest ziar vor fi trecute la rubrica aceasta, făcându-se și o dure de seamă.
Ion Istratu:

O NOUĂ CREDINȚĂ: CONSERVAREA NAȚIONALĂ.

(61. pag. Proșul 10 lei. Cluj 1923)

Iată o carte venită la timp care merită să fie consultată de orice cîrturar și bun român.

Autorul, schițează scurt, dar elocvent, bazat pe țife și constatări oficiale, starea actuală de lucruri de la noi. (Din cele 12 capitale sublimăm cele cari tratează despre: Moralitatea, starea sanitară a satelor, alcoolismul, criminalitatea ca urmare a alcoolismului, analfabetismul.)

Ce se cere? Găsind repede răul să-l suprim!

Cum? Autorul studiind profund stările de lucruri cu multă chibzuință, emite păreri sănătoase care se pot îmbrăca în trei haine scumpe și necesare: Muncă, Cultura și Conștiința Națională.

1. Revizuirea străinilor și gonirea peste graniță a celor nepoștiți, dar încuibați la noi, de la 1914 încoace.
2. Ocrotirea negustorilor români.
3. Cădirea de școli primare, reforma învățămîntului, salarizare omenească a învățătorilor și preoților.
4. Anchete sanitare obligatorii. Ambulatorii policlinice sistem profesor Dr. Moldovan.
5. Limitarea debitelor de băuturi spirtoase.
6. Presa românească sănătoasă, viabilă.
7. Combaterea analfabetismului.

Lucrarea lui I. Istrate e foarte interesantă, bine scrisă, dar mai ales e o faptă de bun român. O. A.

Dela moldovenii de peste Prut

Către Patria-mamă și frații români

A trecut nălți ani de zile
De când eu maică nu te văd
Gîndul meu e tot cu tine
Tot cu mine al tău potret!
Scărba ta o știu e mare,
Căci pe copulul cel iubit,
Ți-l au răpit fără de jale
Dușmanii cei din răsărit!

Singur nu știu ce-i cu mine
Ce s'a legat de capul meu,
Anii curg și multe zile,
Am pretrecut în mare greu...

Acuma a sosit timpul,
Când de suferit am isprăvit.
Trebue să facem totul,
Ca din țara cea iubită
Dușmanul să fie izgonit.

Și de-acia trebue 'ndată
La ure să venim
Să pornim o altă viață
Fără lacrimi și suspin!

Să lăsam pe alta dată
Vrajba, judecățile
Și uniți la ori ce fapte
Să mergem cu Dumnezeu!

Să țineți frați minte bine
E' din zaeon cuvântul meu
Unde-i pace și înfrățire
Acolo-i și Dumnezeu.

Acolo-i și Doamne Ajută
Unde-s oamenii toți frați
Se mîngăie și se ajută
A sepa de cei turbați.

Viața noastră-i ea o rouă
Ce de soare și de vânt
Se usucă și se'ndouă
Cu văzduh și cu pămînt.

Și de acia trebue'n dată
La unire să venim
Să pornim o altă viață
Fără lacrimi și suspin.

Nădușita. **TEODOR C. MALAI.**
Acesta poezie a fost scrisă în 1917, în ajunul Unirii Basarabiei cu patria-mamă. Poezia o avem dela fratele autorului, de carece nu se mai știe nimic de Teodor C. Malai, rămăs la ură, în Ucraina. De sigur că el e mort de mult.

FIULLI MATEI
KUN
CUȘTAR ȘI OPTICIAN
CLUJ, CALEA VICTORIEI 2

Cea mai renumită și cunoscută firmă din Ardeal.
Atelier de reparațiuni. Fabricantul și depozitarul renumitelor lame de ras „UNICUM”.

SNOAVE

Visul unui țigan
S'a dus Manda la pădure
Cu'n topor și c'o secură;
A tăiat gospodărește
Dar acum se odihnește.

Și cum sta așa cioroiu
Tuș din tufe epuroiu
Tii dacă l'oi putea prinde
Dar acum se odihnește.

Și cu atîția bani, — o sumă
Mă fac negustor nu glumă,
Și de la negustorie
Scurt... mă dau la boerie.

Și mi zidesc mărăț palatu
Să nu fie în tot Regatu
Ptiu batute-ar l' vezi pe semne
Dat mie să tot car la lemne.

Și la bal Manda băte
Ce am să mai joc cu lete
Și ai să uți de vreme a în care
Cărai lemne la spinare.

Dar cum sură într'o toană
Tuș epurile, o ia la goană.
Ptiu batute-ar l' vezi pe semne
Dat mie să tot car la lemne.
I. DIACONESCU
Boghești, (Tecuci)

**Uleiuri de uns și
Uleiuri de cilindre**

de proveniență indigenă și americană pentru toate scopurile. I-a VASELINA GALBENA (TOVOTA).

Curele de transmisie
(de piele) de fabricațiune indigenă sau din streinătate, în toate dimensiunile, simple și duble, furnizează prompt din depozitele sale

**Departamentul Mașinilor
al Reuniunii agricole s. a.**

SIBIU, Strada Sărei numărul 22.
TÂRGU-MUREȘ, Piața Mihai-Vit.
*Oferte și mostre
se trimit la cerere prompt și gratuit oricui!*

Cărbuni de Prusia, prima calitate, cărbuni de sa'on în bucăți, pentru încălzitul camerelor și cărbuni de Prusia, spația de două-ori pentru fierări, transportază prompt la domiciliu

BERGNER și CIMENT
Cluj, Str. Bucovina 28 ♦ Telefon Nr. 516.

Mare depozit permanent de generatori electricei, dynamo, motoare și transformatori, precum și de contoare de curent alternative și de material pentru instalațiuni. - Depozit în comision în toate orașele mai mari. Preliminare (devize) la cerere se trimit gratuit de către soc.

GANZ

Soc. An. de Electricitate & Co.
CLUJ, STR. REGINA MARIA 16
Adresa telegrafică ALTERNO. - Telefon 9-91.

Reprezentanța firmei GANZ & COMP. DANUBIUS, S. A. pentru motoare cu benzina, motoare de gaz cu pompe, pompe centrifugale, pentru aranjamente de fabrici de cărămidă și pentru vagoane de căi ferate precum și pentru accesoriile acestora, etc. etc.

"MICA"

Societate Anonimă Română Minieră
București, Str. Romană 24. Telefon 24/92.

Capital social: Lei 50.000.000
Deplin vărsat: „ 45.500.000
Rezerve: „ 2.351.439

Exploatarea Minelor de Aur „Ruda 12 Apostoli” din Brad și Exploatarea Mini de Cărbuni Tebea. — Exploatarea Carierele de piatră din Albești (Cămpulung). — Piața de construcție, docorajini și monumente, eroptă și bruta. — Carierele de piatră de var din Mateiași (Muscel). Vîndu var gras de Mateiași. — Exploatarea de mică din Voinoaș (Vâlcea). — Instalațiune proprie pentru afinat și prelucrat aur și argint. — Campăra și vindo metale prețioase. — Execută orice studii, expertize și analize de minoreuri în laboratorii sale.

Face orice afaceri miniere.

Instalații electrice și de apadnet precum și repararea acestora le efectuează iefiîn și conștiincios

PALLOS & MARKO

INGINERI MECANICI DIPLOMAȚI

CLUJ STRADA N. IORGA NO. 7 CLUJ
TELEFON 650. TELEFON 650.

Preliminare de vrese în gradmatuit!

Un bun român

Un bun român și adevărat părinte al comunei Chițcani-Vechi, județul Tighina este d. Grigore Brizîchi, care ocupă slujba de primar. D-sa se în-

GR. BRIZIȚCHI

ȘTEFAN R. FLOARCĂ
cele cinci clase ale școalei sătești, el a fost ales încă din 1908 primar al satului și de atunci și până azi a fost în fruntea comunei.
Ca primar a înțeles să treacă la fapte. Numărăm și noi aici câteva:
Sub directa lui supraveghere s'a făcut o lucrerie în izlazul comunal de 400 pogoane. A împreună-o de

Un bun român

jur împrejur cu sarmă ghimpată și a plantat pe latari salcâmi, de-ți era mai mare dragul să treci vara și să vezi.
Străcată în vremea ocupației nemțești, cea dintâi grijă a lui a fost să o refacă. Și a reușit așa fel, că venind Comitetul agricii l' inspectie pe la noi, l-a laudat spunând că așa ceva n'a mai văzut în alta comună din județ.

SCRISORI DELA ORAȘE

DIN BEIUȘ (BIHOR)
Școala normală de fete din Beiuș a dat o frumoasă serbă de Crăciun, la care a luat parte inteligența orașului și din împrejurimi. Serbarea a avut loc în sala de gimnastică a școlii normale, în jurul pomului de Crăciun și a avut desfășurarea unei serbări adevărat familiare.

Elevete școlii au înveselit publicul și au stors lacrimi de bucurie din ochii părinților cari au luat parte.

Corul bine organizat de d-soarele Sora Popovici și Lenuta Popescu, și-a atras ropote de aplauze. Vrăjii apoi de colindele fermecătoarelor, cor, a aparut „Mes Crăciun” și a împărțit daruri celor mai bune eleve, doamnelor și domnișoarelor profesoare și întregului personal al școlii internat. Serbarea s'a sfârșit cu dans.

H. T. B.
DIN BACĂU

În ziua de 27 Ianuarie a. c., după amiază, cu tot timpul urât, a avut loc, în sala Ateneului, o frumoasă sezațoare artistică-culturală, organizată de Casa de Stat și Către „V. Alecsandri”, cubinevitorului concurs al Școlii militare ofițerilor de rezervă de infanterie din localitate.

Cu această ocazie, d. I. Stoian, — cunoscutul publicist, literat și avocat din Bacău — a arătat sub o formă atrăgătoare și principalele rele — luxul, desfrâul, lenea, ș. a. — de cari suferă societatea noastră actuală, mai ales dela război încoace și cari rele iau parte în mare măsură, la menționarea crizei morale și materiale, în care ne sbatem și de care nu ne putem scăpa, de ele cu toate sforțările pe cari le facem. Conferința a fost ascultată cu mult interes și atențiune încordată de public mult, care a răsplătit pe distinsul publicist cu repetate aplauze.

După conferință, a urmat partea artistică a sezațoarei, ale cărei numere, în întregime, au fost puse la dispoziția cercului cultural, cu bună-voință, de comandantul Școlii militare d-l colonel Ionescu Ștefan, a cărui rodnică activitate, în această direcțiune, e destul de cunoscută, în special publicului românesc.

Corul elevilor, condus de d-l maestru subloc. Constantinescu, a executat foarte frumos și cu mult entuziasm diferite arii naționale românești.

Au recitat frumos elevul Nani, fragmente din Cosbuc și elevul Mita, versuri de Topăreanu.

Elevii Luția și Cristescu au executat artistic mai multe bucați clasice la pian și vioară.

Orchestra școlii, compusă din balalaice, țitere și mandoline, sub conducerea elevului Cuzk, a executat, de asemenea, mai multe bucați clasice și diferite potpourriuri naționale ucraniene.

Sezațoarea următoare, a Casci de Sfat și Către, cu un program și mai atrăgător, va avea loc la 10 Februarie a. c. după amiază.

D. Bașiu
DIN CRAIOVA

Duminecă, în 27 Ianuarie a. c., la ora 3 după amiază, a avut loc la Școala superioară de comerț, curs seral, a 35-a sezațoare culturală dată de Asociația acestei școli.

Sezațoarea s'a început cu corul școlii, cor sub conducerea d-lui profesor Florescu și care a cântat cântece naționale. D-l Paul Ștefanescu, dela Teatrul Național a spus poezia „Plagul și Tumul”.

Elevul Drăcșeanu a spus un monolog. D-l George Teodorescu, dela Teatrul Național, a declarat poezia „Rugămintea din urmă”.

Sezațoarea a luat sfârșit cu comedia într'un act „Fierbeașă la lecție”, de C. Drăcșeanu-fiu. Rolul elevului a fost jucat de d-sa iar al invățătorului de d-l O. Petoza.

Uram acestei Asociații spor la muncă.

Măgurele
DIN LUGOȘ (BANAT)

Potrivit datinilor la români și precum în alți ani așa și în anul acesta, d-l Ion Vidu, cunoscutul compozitor muzical, a fost sărbătorit de ziua numelui d-sale, în mod deosebit.

Incă din ziua Bobotezei, au început să vie colegi, prieteni, rude, corești și alți admiratori la aecia, care prin marelui talent muzical și prin sentimentele sale adevărat românești, s'a străduit și pe trează conștiința națională în poporul românesc, pentru care faptă a suferit mizeriile închisorilor și internării ungurești.

În presara zilei de Sf. Ion, d-l Vidu a primit o frumoasă serenadă din partea iubitorilor săi corești și din partea muzicii militare a Reg. 17 Inf. din localitate. În numele coreștilor a rostit o cuvântare ocazională d-l G. Onaie, invățător, coreșt și fost voluntar, aducând omagiile coreștilor la mijlocul cărora a petrecut cele mai frumoase clipe ale vieții sale. D-l Onaie i-a rea-

Știri de pretutindeni

REDAȚIILE NOASTRE:

IN BUCUREȘTI: Calea Șerban Vodă 42, redactor d. Traian Stoicescu.
IN AMERICA: In orașul Detroit Mich, 2950 Franklin St., redactor d. G. Branțiu.
In orașul Jungstown, Ohio, 263 E. Front St. or P. O. Box 418, redactor d. M. T. Roman

Cvintă de mulțămire. Ziarul Dv apărut în 16 pagini pentru sărbătorile Crăciunului, a plăcut foarte mult lumii de aici. A fost un număr care se poate de frumos atât prin mărirea lui cât și prin bogăția articolelor.

În numele societății culturale „Impăratul Traian”, Secția Chițeani (Jud. Tighina) va aduce laundă, progres și fericire. Președintele I. Miron.

Acei cari ne scriu. În rândurile scriitorilor adunați în jurul acestei foți, a venit și d. V. C. Osvadă. Dsa este cunoscut în deajuns prin serierile ce le-a publicat ani de arândul prin toate foile de seamă ale Ardealului. Articolele dsale ne aduc mult bine și sfaturi sănătoase, mai cu seamă în chestiuni economice.

Conferințele, concertele și festivalurile „Asociației” Sibiu. În fiecare an „Asociația” dela Sibiu organizează sezațori culturale, conferințe ținute de scriitori și profesori universitari; concert-e, date cu ajutorul multor cântăreți și muzicanți. În cursul luni Februarie vor fi ținute în zilele: la 10 Februarie vor fi ținute conferința d-lui prof. I. Ștefanescu; la 15 Febr. va vorbi d-l prof. Mumiuan, despre sistemul nervos și funcțiunile sufletului; la 17 Febr. se vor pune la vază tuturor cele mai frumoase tablouri; la 24 Febr. va vorbi d-l prof. universitar Marin Ștefanescu; la 28 Febr. va vorbi pentru meseriași; d-l Romul Simu, despre muncă. Astfel de conferințe se vor ține și în lunile Martie, Aprilie și Mai tot în sala cea mare a Prefecturii din Sibiu, la ora 6.

Invățaiții noștri în străinătate. Dl. **Nicolae Iorga**, profesor la Universitatea din București, a ținut la sfârșitul lunei Ianuaria la Paris, o conferință (vorbită) despre năvălirea barbarilor peste Dunăre, acum vro mie de ani. Dsa a spus că năvălitorii nu au fost așa de barbari cum ne închipuim noi; dovadă e faptul că ei lăsuă comerțul liber nu numai între locuitorii acelei țări; ba chiar comerțul, mai mare, între țările vecine. Dl Iorga a mai spus între altele; ei nu distrugiau pe unde treceau și că în războiul cel mare, care deabia s'a sfârșit noi trectui, cu toată deșteptăciunea din vremea noastră, dușmanii s'au purtat aproape mai rău între ei și barbarii de acum o mie de ani.

Descoperire. În invățat italian ranume **Guglielmotti** cu ajutorul unor aparate a reușit să vadă din adâncul apei, tot ce se potrece deasupra apei și împrejur.

Aceste instrumente vor fi de mare folos pentru vasele de război submarine. (cari merg sub apă).

Noi entremure. După marele entremur din vara trecută care a fost Japonia, din când în când bănuțate alte entremure prin India prin, Columbia (America-de-sud) și cel din urmă iarăși în Japonia. Pagubele se ridică la sume mari. Parte din populație s'au refugiat din acele ținuturi.

Iarnă grea. În Anglia, în partea de sus a căzut în ultimul timp zăpadă multă. Vânturile bat atât de puternic și rece că eu multă greutate pot să se mai transporte oamenii dintr-o localitate în alta.

— În Rusia pe lângă zăpezile mari și geruri strâșnice, lupii în cârduri intră prin sate.

Convorbire fără fir între Paris și New-York. Astfel de convorbiri fără fir se făceau până acum dela o țară la alta; zilele trecute a vorbit un ziarist dela gazeta „Petit Parisien” din Paris cu altă gazetă din New-York (America). Convoorbirea s'a înțeles foarte bine și cu multă ușurință.

E vorba că în curând să se instaleze și în țara noastră aparate de acestea, cu ajutorul cărora vom putea vorbi cu orice țară.

Ce face beția? Pe strada Eminescu din Arad, într'una din diminețile trecute a fost găsit pe trotuar un fiu de fruntaș politic al ungarilor, — al cărui nume pentru respectul familiei nu-l spunem.

În stare de suferință a fost dus la spital unde i s'au dat îngrijirile ce trebuiau.

Iată cum face de răș, beția pe oameni și cum din om sdravân te trezești la spital.

Parastas. În ziua de 8 Ianuarie a avut loc la biserica **Anim**, din București un parastas pentru pomenirea românilor-macedoneni morți în război.

Au luat parte un mare număr de macedoneni din capitală la această slujbă religioasă, după care s'a împărțit daruri la peste 200 de copii săraci, din partea Societății de Cultură Macedo-Română.

Un monument pentru animalele morate în război. Într'un oraș din Anglia se va ridica în curând un mare monument în amintirea animalelor morate în război.

Se spune că numai Englezii au pierdut în luptă 360 de mii de cai, afară de elefanți și reni cari slujeau la transporturi grele. Mulți porumbi cari erau trimiși cu corespondență secretă și-au găsit moartea. Apoi o mulțime de animale nevinovate ca pisici, câini, șoareci, pești, s'au întrebuțat ca probă la studiul gazelor asfixiante.

Vizită regală. Suveranii noștri vor vizita în cursul lunei Aprilie Roma, Parisul și Londra, Nu s'a hotărât încă data, plecării, dar ziarele din Londra anunță că vor sosi la sfârșitul lunei Aprilie.

Funcționari harnici. În zilele trecute dl. **Capitan Th. Meculescu** comandant d-ii companiei de jandarmi din B-cău, a reușit să prindă o bandă de tâlhari, care avea în frunte pe Vasile Petrea, dezertor și care săvârșise peste 10 omoruri și mai mult de 40 furturi și jafuri la drumul mare.

Asfel harnicul căpitan a scăpat populația din județul său de tâlhărie și grozăviile acelei bande.

Cheltuieli pentru școală. Primăria orașului București, a cheltuit în cursul anului trecut zece milioane și jumătate pentru construcții de școli primare în Capitală, afară de sumele date de minister și de comitetele școlare.

Un frate omorâș pe altul. În comuna Ghirbou-Românească (județul Alba-Iulia) a fost împușcat sateanul Vasile Boja, de către tratele său. Motivul crimei săvârșite ar fi fost o veche ceartă.

Școală horticolă (cultura grădinilor) pentru fete. S'a înființat în Herăstrău, (lângă București) o școală horticolă de fete. Cursurile vor dura 4 ani. Se primesc eleve numai fiice de săteni, absolvente la patru clase primare.

Vizită unor ziarisți cehoslovaci la noi. În luna Martie vor veni să ne viziteze un grup de 15-20, dintre cei mai de seamă jurnaliști cehoslovaci. Vor rămâne la noi două săptămâni, când vor fi conduși să vadă anumite părți din țară. La plecarea lor vor fi însoțiți de un grup de ziarisți români, cari se vor duce să viziteze Cehoslovacia.

Vizite străine la noi. Duminecă a sosit la București Cancelarul Sefpel al Austriei. Rostul venirii lui este de a pune la cale anumite chestiuni economice cu Statul nostru.

Se știe că noi trimitem în Austria vite, lemne, cereale, făină și alte mărfuri.

Populația Cehoslovaciei. După cea din urmă numărătoare făcută de către stat, Cehoslovacia are astăzi 14.064.000 de locuitori. Așa dar noi, Românii avem cu vro 4.000.000 și ceva mai mult decât Cehoslovacia.

Cât ceartă țara cu tutunul. Pe luna trecută, tutunul a dat un venit de 214 milioane lei. Hârția de țigări a dat un venit de 22 milioane. Cărțile de joc au dat un venit de 2 milioane lei. Sarea a dat un venit de 24 milioane, iar chibriturile 22 milioane. Aceea cu totul, monopolurile statului, au dat în luna trecută un venit de 293 milioane lei. Față de anul trecut aceste venituri sunt mai mari cu peste 600 de milioane. Tutunul singur a dat un venit mai mare cu peste 500 de milioane ca anul trecut, iar cărțile de joc cu 3 milioane au strâns mai mult venit (câte blăstămuri și lacrimi vor fi în acest venit).

O nouă boală. În America a mai ieșit la iveală o nouă boală pe care doctorii au numit-o „gripa draacului”. Noroc însă că ea nu este periculoasă și că trece în patru-cinci zile. Se simte prin dureri de cap, amețeli, sufocare și bolnavul n'are poftă de mâncare. Se îmbolnăvesc numai tinerii mai mici de 20 ani.

Noii monede de metal. Chiar în cursul acestei luni e vorba să se pună în circulație monede de metal de câte un leu și doi lei. S'au fabricat în total 40 milioane lei.

Foc. Săptămâna trecută a ars tribunalul din Turnu-Măgurele. Se bănuște că focul ar fi fost pus. Se fac cercetări pentru a da la iveală pe răii făcători.

Producția agricolă din anul 1923. În întreaga Românie s'au sămănat în anul 1923 cereale principale ca grâu, șeară, orz, ovăs, porumb pe o întindere de peste 9 și jumătate milioane hectare. Producția totală a cerealelor din anul 1923 se urcă la 139 și jumătate milioane hectolitri. Față de producția din anul 1922 este de constatată o creștere a produselor de cereale de peste 2 și jumătate milioane hectolitri. Producția agricolă din 1923 este cea mai mare din cei 4 ani de după război. Sporirea aceasta este constată în toate provinciile țării românești. În Bucovina producția totală a cerealelor din 1923 a fost de aproape 3 și jumătate milioane hectolitri, e de constatată deci o sporire de peste o jumătate milion hectolitri față de 1922, când totalul producției cerealelor în Bucovina a fost de 2 milioane 755 mii hectolitri. Însămânțările toamnei 1923 după datele consilieratelor agricole arată însă o scădere față de toamna 1922, de aproape 146.000 hectare. Este speranță însă, că ele vor fi completate prin însămânțările de primăvară. România fiind în prima linie un stat agricol, năzuința tuturor conducătorilor trebuie să fie îndreptată de a înecura în toate puterile dezvoltarea agriculturii, prin mijloace de protecție și alt-le, ea fiind puterea Statului.

Ospeț regal. În ziua de Luni 4 Februarie, s'a dat la Palatul regal, din București în cinstea tuturor diplomaților străini trimiși în România, un mare ospeț. S'a sfârșit cu o serată muzicală.

Un om bine plătit. Președintele republicii chineze anume **Chao-cim**, are o leață lunară de 145.000 dolari, sau aproape 30 milioane lei. Va puteți închipi ce fericiri vor fi mentenitorii lui!

Redacționale. *Rugăm pe toți acei cari ne scriu la „Cultura Poporului”, ca articolele trimise să aibă un stil cât mai clar, mai concis, și lipsit de neologisme. Vrem o limbă curată, limpede. Articolele să fie scrise pe îndelete iar nici de cum după autopoșul obișnuit la foile zinoice.*

Hoți prinși. Poliția și Siguranța din Iași au reușit să prindă în ultimele zile o bandă de vro 12 înși, cari făcuseră peste 80 de spargerii la mai multe prăvălii din oraș. S'au găsit la ei multe obiecte furate. Funcționari cari iau prins au fost răsplătiți bine, de stăpâniilor lucrurilor găsite.

Neopocire la o vânătoare. Societatea vânătorilor a organizat în anumite părți din țară vânătoare de animale sălbatici. Zilele trecute la o vânătoare făcută în județul Bazargic, locuitorul Nicolae Paul din comuna Tekederis s'a împușcat din nebagare de seamă, rămânând mort pe loc.

CĂTRE OAMENII DE BINE. *Rugăm pe preoții din sate, cum și pe invățaiții sau alți cărturari, să ne trimească din satele lor chipul (fotografie) a celui mai bun gospodar, care a făcut fapte bune, întru biserică, în țara școlii sau alt-ceva, chipul aceluia gospodar care e harnic, are gospodăria cea mai frumoasă și se bucură de toată cinstea. Chipul gospodarului îl vom tipări în foce, ca să vadă mii de cetățeni, de oamenii cei de suflet, de inimă bună și de cinste. La fiecare chip (fotografie) se va adăuga numele și prenumele țărânului, vârsta, din ce sat este și pe scurt ce a făcut și în viață.*

Monografia satelor. Toate statele civilizate au un deosebit interes în adunarea monografiilor tuturor localităților. În această privință, împrejurările ne-au determinat să fim în urmă. A venit vremea să îndreptăm această neajuns. De aceea rugăm pe preoți, invățaiții și cărturarii satelor să se puie pe muncă, să caute prin arhivele primăriei lor, să deie la o parte colbul uitării de pe diferite acte vechi, și să scormonească datele istorice, înfiorare comunei sau impilarea ei. Să adune tot ce se găsește ca material național și scris în articole să ni-le trimească pentru a fi publicate în această foaie.

Au dori să avem și fotografii după tot ce interesează viața noastră românească, licoane după biserici, după monumente, după hrisoave, după lucruri vechi, într'un cuvânt tot ce formează comora și sufletul națiunii noastre.

Cărturarule, în satul în care îți duci viața, sunt mulți gospodari cari nu știu ce se scrie prin cărți. Îndeplinești o datorie față de țară și de Dumnezeu, dacă în zilele de sărbători, te luminezi mintea, citindu-le „CULTURA POPORULUI” Cărturarule, mai știi un adevăr: satele nu se vor ridica la belșug, la fericire, de cât numai prin cultură. Ea vine prin această foaie. Înțelege, menirea ei și primește-o cu drag. Precum indemnii ca aproapele tău să se ducă la biserică, la școală, așa îndeamnă ca fiecare să-țean știitor de slovă, să aibă în casa lui „CULTURA POPORULUI”. Cărturarule, dovedește alături cu noi, că putem avea în țara aceasta blagoslovită de Dumnezeu, o presă în care să se ogindească numai sufletul românesc în ea.

Moartea scriitorului Ion Pavelescu. În ziua de 31 Ianuarie a. c. a murit la Râmnicul Sărat, scriitorul Ion Pavelescu, (frate cu Cincinat Pavelescu) membru al Societății Scriitorilor Români.

Cel dintâi divorț. La o bibliotecă din Egipt a fost găsit cel mai vechi act de divorț prin care soțul Amenhotep comunica soției sale Tahapy, ca să se considere ca desfăcută de căsătorie și că este liberă să facă ce va vroi și că el de acum înainte nu va mai fi stăpânul ei. Ea poate să-și ia alt soț și ea poate să se ducă ori unde vrea.

El declară că nu va mai avea nici un drept asupra ei, cât timp va trăi și îi ordonă să părăsească imediat casa.

Acest act a fost semnat de un notar și de patru martori.

O plantă care produce cartofi și pătlăgele roșii Un grădinar a făcut următoarea încercare, care i-a reușit de minune:

În luna Aprilie a pus în vase cu pământ coji de cartofi cari aveau pe ele ochii buni pentru însămânțat. A pus vasele într-o cameră bine aerisită și încălzită. Când a ieșit firul de cartof și au crescut cu un lat de palmă, le-a altoit cu ramuri tinere de pătlăgele roșii (cartoful și pătlăgele roșii nu rudesc între ele și altoitul se prinde de ea și la pomi de exemplul mării și țării). Altoitul s'a prins și cam peste 25 zile a scos firul și l-a sădit în grădina. Nu peste mult a cules pătlăgele roșii după ramurile plantelor, iar din pământ a scos cartofi.

Mort din cauza gerului. Zilele trecute s'a găsit locuitorul Nicolae N. Bucur Bica, de 40 ani din comuna Domnești (Jud. Muscel), mort în pădure unde s'a dusese să aducă lemne. Fiind îmbrăcat pro- subțire a murit din cauza frigului.

Mănaști de lupi. Preotul Corbea din Mărășești împreună cu alții doi locuitori plecau cu sania într'un sat vecin, pe câmp le-a ieșit înainte o haită de lupi. Cu toate că plecașeră înarmați, după ce au terminat glonțele, au fost urmăriți și stâșiți de lupi. Dececea e bine că în timpul iernurilor grele, locuitorii să plece dintr'un sat în altul, când au treburi bine înarmați și cât mai mult la olaltă.

CĂRȚI ȘI REVISTE PRIMITE

Comora Satelor, anul 2. No. 1. pe Ianuar 1924. Redacția Blaj (Ardeal).

Darea de samă a Adunării generale anulă a Societății pentru profilaxia tuberculozei. București.

Carte pastorală adresată clerului și poporului de Episcopul Iarie Teodorescu, al Constantin (Dobrogea).

Lucirări, revistă lunară, anul II. No. 13, pe luna Decembrie 1923. Galați.

Revista Moldovei, anul III. No. 8 și 9 pe Decembrie și Ianuar 1924. Botoșani.

Revista generală a Învișăminturii, anul 12. No. 1 și 2 pe Decembrie și Ianuar 1924. București, str. Victor Emanuel 11.

Ramuri (Drum drept) Director N. Iorga, anul 18 Nr. 3 (1 Febr.) Craiova.

Foaia tinerimii, anul 8 Nr. 3 pe Febr. București, str. Ștefan Mihăileanu 20.

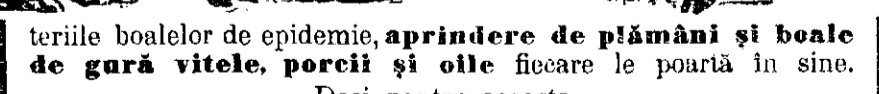
Cele două corăbi și alte evăntări de fr. Elie Diaanu, protopop și senator. Cluj. Prețul 10 lei.

Datina, revistă culturală, anul 2, Nr. 2 pe Februarie, T-Severin, str. Dectel 52 B.

Statutele cercului sanitar militar al Corp. 6 armată. Cluj.

Nu mai există epidemie la vite

Comercianți, Cooperative, Preoți, Invățaiți și Cercuri gospodărești să invățaiți gospodarilor, că prin examinare sanitară s'a stabilit că bac-

terile boalelor de epidemie, aprindere de plămâni și boala de gară vitele, porcii și oile fiecare le poartă în sine.

Deci pentru aceasta

Gospodarii să nu aștepte până ce li-se îmbolnăvesc vitele.

DEOARECE CU O ÎNGRIJIRE MAI USORĂ și cu cheltuiți mai puține cu mult mai avantajos poate apăra vitele sale în contra tuturor boalelor asigurând astfel fericirea și folosul bun al gospodarilor. — ÎNGRIJIREA ESTE CU TOTUL USORĂ.

La vite în locul săreii ordinare ce s'a folosit până acum să se folosească **sarea DESINFECTOR** „**antiseptic nutritiv**” a prim medicului veterinar Dr. DAVID ELEMÉR. — Această sare nutritivă desinfecțiază gura, sângele, plămânele și ficatul animalelor și bacteriile boalelor de epidemie, ce s'ar ivi nimenic și se apărăndu-le contra tuturor boalelor.

Prin întrebarea acestei săre antiseptice nutritivă gospodarul își asigură o prășire de vite sănătoase, mănăcișoare și graze iar acolo NU MAI EXISTĂ EPIDEMIE. **GOSPODARI! Să răspândiți** între cunoscuții dv. folosirea acestei săre nutritivă și ceaștă va asigura fericirea și folosul bun. — ACESTE MATERII DE APĂRARE se pot găsi la toate prăvăliile și cooperativele din țara noastră. Un pachet de 1/4 kgr. împreună cu instrucțiune asupra modului de întrebuțare. costă 20 lei.

Pentru comercianți și Cooperative în pachete de 20 bucați a 1/4 kgr. trimite contra sumei de lei 300, trimiși înainte, sau 310 lei cu ramburs în toată țara. Reprezentanțul general pentru toată România. 0000

FIRMA SOOS & COMP. T.-MUREȘ STR. PRINCIPESA MARIOARA NO. 2

La comenzi rugăm a indica punctuos adresa exactă (județul poșta ultimă.)

Piatră vânăta
(SULFAT DE CUPRU), marfă englezească, gar. 99%, furnizează prompt pe lângă condițiuni de plată foarte avantajoase

Departamentul Mașinelor al Reuniunii Agricole, soc. a. SIBIU, Strada Sărei No. 22.

O RECLAMA folositoare se face în „CULTURA POPORULUI” ... care se tipărește în 56 mii de exemplare.

U-N-I-R-E-A

SOCIETATE ANONIMĂ
PENTRU INDUSTRIA DE
BONBOANE, BISCUȚI
ETC. ȘI CARTONAJE

TELEFON NO. 7-75

FABRICA DE CIOCOLATA
CLUJ, Str. A. PANU Nr. 6.

„ATELIERUL”
SINDICATUL PANTOFARILOR ȘI CIZMARILOR ROMÂNI DIN CLUJ.
CONFECTIONEAZA BOCANCI PENTRU ARMATA, MUN-
CITORI ȘI ȚĂRANI CU PREȚURILE CELE MAI REDUSE.

„L A B O R”
FABRICA DE ÎNCĂLȚĂMINTE S. A. SUB CONDUCEREA TEHNICA
A SINDICATULUI PANTOFARILOR ȘI CIZMARILOR ROMANI
Cluj, Strada Regina Maria No. 51.

CONFECTIONEAZĂ LA COMANDĂ GHETE PENTRU DAME
ȘI DOMNI PE LÂNGĂ PREȚURILE CELE MAI REDUSE.
SERVICIUL PROMT! — MARFA CALITATE SUPERIOARA!

Franzbrantwein

Este cel
mai bun
preparat
pentru

frietani
răcorește
vindecă
intinerescă

„Transsylvania”

„Mode de Paris”

Cluj Piața Unirei 12 Cluj

Cel mai modern și ele-
gant magazin de blănuri

Bogat asortiment cu cele mai fine și ele-
gante blănuri foarte frumoase care vă place
onoratei și distinsei noastre clientelă

Atelier special pentru
confecțiuni de blănuri
cu prețuri avantajoase

Notăți vă rog bine adresa! Să nu uitați!
„MODE DE PARIS”, Piața Unirei 12

Spirț cu mentol
Transylvania
cel mai bun

EAU DE COLOGNE No. 151
Favorita Doamnelor din Elită

LOUIS DÉRI
blănar și magazin de blănărie

CEA MAI MARE ÎNTEPRIN-
DERE ARDELEANĂ PENTRU
PĂSTRAREA BLĂNILOR ȘI CO-
VOARELOR, CU ARANJAMENT
ELECTRIC CONTRA MOLIIOR

CLUJ, STRADA MEMORANDULUI NO. 3.

Sucursala **SZÁNTÓ & KOMLÓS** din Arad
Sub conducerea lui OTTO STIEF
Cluj — Piața Unirei 14 — Cluj

In atelierele noastre proprii
se confecționează haine pentru bărbați și copii. — Mare
asortiment cu îmbrăcăminte de iarnă: Paltoane, Raglane
Paltoane scurte îmblănite; care se vinde cu prețurile cele
mai avantajoase. Încercați spre a vă convinge.

KALMÁR
SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII
CLUJ, Str. Regina Maria 42.

Mare magazin cu Calesiale și
Văpozari En-gros-En-Detail.

Tot felul de Amalimă pentru
vâșt. Lămă și Buzubac.

Cel mai bine asortat și mai
bun magazin în această
... ..

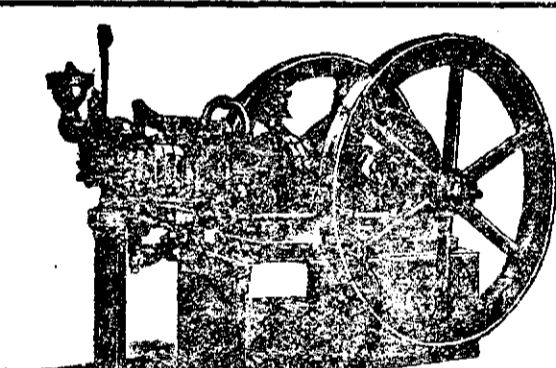
IMPORT ȘI EXPORT IMPORT ȘI EXPORT
INTERNĂȚIONAL de GHETE
CLUJ
STRADA REGINA MARIA 7

Katz & Bernat
Coloniale fructe și delicatose
Secția engros și detail
Cluj.

A sosit un mare transport de portocale și
lămâi care se vind cu prețuri foarte eftine.

**Ferestraie cu motoare
și motoare din Deutz**

Curele din piele bună
Wolfer

Articole de cauciucuri și tehnice se află permanent în depozit
HANN & Co. mașini și tehnice
S. A. Comercială de
Cluj, Strada Regina Maria No. 11.

**CURELE
DE TRANSMISIUNE**
de următoarele specialități: Curele de piele pentru dinamuri, Compre-
soare și tot felul de piei pentru întrebuințare tehnică — livrează

**FRĂȚII RENNER
& COMP.**
SOCIETATE ANONIMĂ
C L U J

18-21

CEA MAI MARE BUCURIE
PENTRU COPII

**COLECȚIA
REVISTEI COPILOR**

cu povestiri minunate, deseneuri
artistice, frumos legat. 444 pa-
gini, format mare. LEI 120.

M. S. REGINA MARIA
POVESTEA UNEI FETITE,
CARE VROIA SĂ ȘTIE TOATE
cu desenele de Petrescu, Boller, Tem-
peanu, Popa, etc. LEI 70.

La
Librăria LEPAGE Cluj

Totdeauna asortiment bogat cu cărți
române, franceze, germane, de literatură,
cărțile ilustrate pentru tinerime.

Traian G. Stoenescu
AVOCAT
BUCUREȘTI, CALEA ȘERBAN-VODA NO. 42.

Și a ca
vrei bonboane bune
cere
„MELISSA”
15-14 Telefon 648 și 685
Cluj — Calea Doro-
banților 40 și 41-a

WILHELM HIENZ
CLUJ
AGENTURĂ COMERCIALĂ

Izvorul cel mai eftin de cumpărare
REGELE PĂLĂRIILOR
CLUJ, PIAȚA UNIRII
Lloyd 1696. 7 50-52

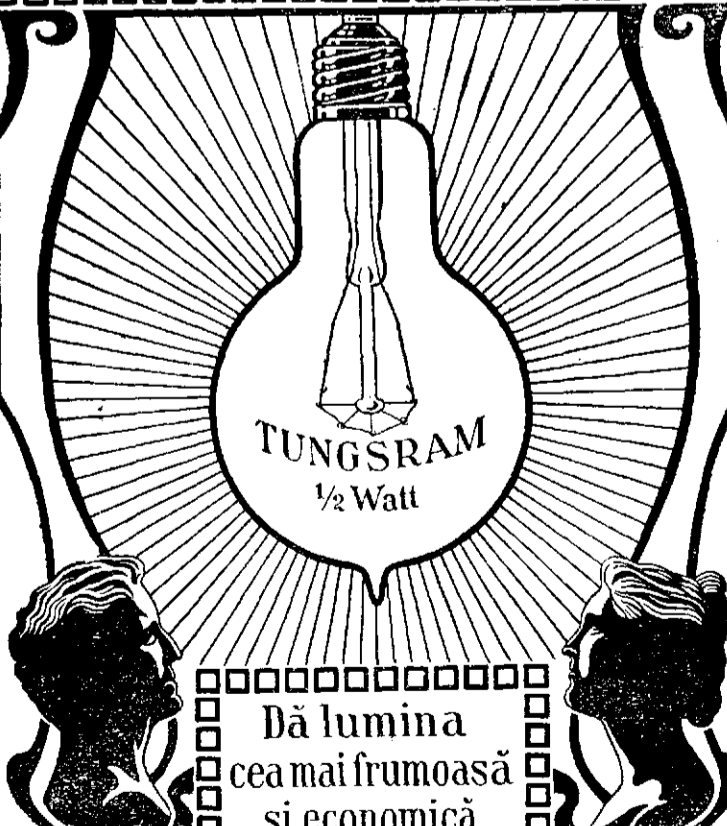
„CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
„CULTURA POPORULUI”

CASA FRĂȚII DEUTSCH
TRANSPORTURI INTERNAȚIONALE
CLUJ
PIAȚA UNIRII 26.

FILIALE: BUCUREȘTI, BUDAPESTA,
WIENA, BRAȘOV, ARAD, ORADEA-MARE,
TÂRGU-MUREȘ, PASSAU, BERLIN + + +

LOUIS DÉRI
BLĂNAR
Cluj, Str. Memorandumul Nr. 2.
Teleson 12-23
Lloyd 1222. Telefon 12-23

TUNGSRAM

Dă lumina
cea mai frumoasă
și economică

Este stăut de toți că
**LIQUERURILE
SZILÁGYI**
sunt cele mai bune!

**Pirogravură,
sculptură.**

Aranjamente pentru
bierouri, antreuri,
salonașe.

Obiecte splendide.
Calduri.

En gros, en detail!

6. Str. Sfinților 6.
București.

Fabricile Eleonora Szilágyi
Societate pe acții.
Furnizoare ale Curții Regale Române.
Cluj, Calea Regale Ferdinand 167
TELEFON 236 22-12-14

BAIA DIANA
Cameră cu abur și ulei, precum și tra-
tament hidroterapeutic, băi igienice cu
saună, cu sare sau cu extras de brasi.
CONTROL MEDICAL
Lloyd 1222 5 50-52

Fabrica de bere din Turda S. A.

KORONA FABRICA: TURDA TELEFON NO. 5
CEA MAI GUSTUOASĂ BERE DESCHISĂ DE CALITATE RECONOSCUTĂ CA BERĂ

GLORIA
BERE DIN MALT DUBLU...
TELEFON No. 394 DEPOZIT PRINCIPAL: C L U J, CALEA DOROBANȚILOR 11 TELEFON No. 394